WIADOMOŚCI UCZELNIANE

POLITECHNIKA OPOLSKA

ISSN 1427-809X Nr 5(76) luty-marzec '99

Nagroda dla Politechniki

Zgoda MEN na nowy kierunek studiów

Wkładka *Krok po kroku*

Felieton osobny

„Biologowie nie kwapią się do używania słowa *miłość*, jakby odzwierciedlało ono jedynie jakiś romantyzm, uwarunkowany kulturowo. Tymczasem miłość jest faktem biologicznym. Związane z nią subiektywne, emocjonalne radości i cierpienia są może głęboko ukryte i tajemnicze, a przez to trudno dostępne dla badań naukowych, ale zewnętrzne znaki miłości i związane z nią działania dają się łatwo obserwować; nie istnieje więc powód, dla którego nie można by ich badać, tak jak bada się każdy inny rodzaj zachowania." Tyle Desmond Morris – zoolog ze specjalnością etologa w „Zachowaniach intymnych".

A nam dane było uczestniczyć w narodzinach miłości. Wczesny sobotni wieczór. Zamiast typowej strzelaniny, kolejnego „bonda" czy „wyciskacza łez" oglądamy „Co się wydarzyło w Madison County"*. Zdarzyło się wszystko i nic. Przez kilka dni dwoje dojrzałych ludzi musiało przeżyć tak wiele, by wrażeń i wzruszeń starczyło na resztę życia.

Znany fotograf (w tej roli Clint Eastwood) przybywa do małego miasteczka w stanie Iowa, by wypełnić kolejne zlecenie. I tu spotyka przeznaczoną mu kobietę, Franceskę (Meryl Streep), z pochodzenia Włoszkę, którą koleje losu rzuciły na głęboką amerykańską prowincję.

Tych dwoje, tak przecież różnych ludzi, połączył wspólny język wrażliwości, który zezwala obcym na nawiązanie intymnej więzi. Mężczyzna „po przejściach", szukający mocnych doznań, wolny od konwenansów obieżyświat oraz kobieta – „kura domowa", oddająca się rutynowym zajęciom na farmie – odnajdują się bez trudu.

Kochankowie, przekonani o uczuciu, które połączyło ich z magnetyczną siłą, jednak postanawiają się rozstać. Tak naprawdę nieistotne są powody zewnętrzne, jakkolwiek byłyby one ważne dla innych. Istotę tej decyzji stanowi przekonanie, że należy być wiernym przede wszystkim sobie. Postępując wbrew wewnętrznym uznanym wartościom, sprzeniewierza się swemu „ja". A wtedy i miłość nie ma racji bytu – bo nie ma już tych ludzi, którzy się pokochali.

Film, jak palimpsest, ujawnia ukryte głęboko znaczenie, staje się prawie przypowieścią na temat istoty człowieczego bytu, a także wskazówką dla dorosłych dzieci filmowej Franceski, które, zgłębiwszy pamiętnik matki, zyskują odwagę, by żyć „po swojemu", odpowiedzialnie – nawet za wysoką cenę.

MADA

* „Co się wydarzyło w Madison County" (The Bridges of Madison County), reż. Clint Eastwood.

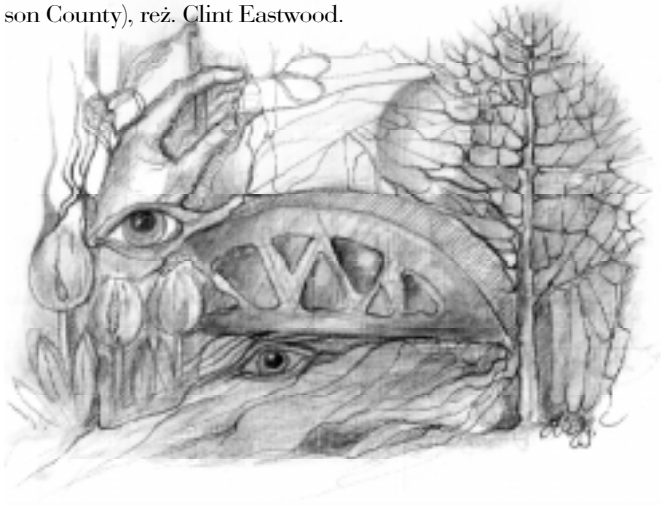

Odlewnicy w parlamencie

z profesorem Józefem S. Suchym o spotkaniu na Wiejskiej rozmawia Marianna Drzyzga

– 16 marca w sali plenarnej Senatu RP odbyło się spotkanie przedstawicieli polskich przedsiębiorstw , produkujących części maszyn i urządzeń metodami odlewniczymi, z zespołem poselskim, zajmującym się tą problematyką. Skąd pomysł takiego spotkania i jaki postawiono przed nim cel?

Józef S. Suchy: Od kilku lat organizacje i osoby, związane z odlewnictwem, budowały strukturę tego przemysłu na wzór zachodnioeuropejski: postulowaliśmy jego samodzielność, zastanawialiśmy się nad formą własności oraz opracowywaliśmy strategię rozwoju branży. Do tych działań włączyła się grupa posłów (zawodowo związanych z odlewnictwem), którzy zawiązali ośmioosobowy zespół na czele z Józefem Górnym jako przewodniczącym. Celem spotkania na Wiejskiej było wskazanie przedstawicielom władzy ustawodawczej i wykonawczej strategii państwa w stosunku do przedsiębiorstw produkujących odlewy. W zebraniu, oprócz przedstawicieli z branży, uczestniczyli: marszałek Sejmu M. Płażyński, wicepremier J. Tomaszewski, minister skarbu E. Wąsacz, minister ochrony środowiska J. Szyszko, przewodniczący Komisji Gospodarki poseł Z. Kaniewski, przewodniczący Komisji Gospodarki Narodowej senator K. Kleina.

Nie ukrywam, że podczas rozmów mieliśmy w zanadrzu wieki atut i powód do dumy, gdyż reprezentanci polskiego przemysłu odlewniczego – jako jedyni ze środkowo-wschodniej Europy – zostali przyjęci do CAEF.

– Przedstawił Pan referat na tym spotkaniu, czego on dotyczył?

J.S. Przede wszystkim omawiałem problemy, które mają istotne znaczenie dla przyszłości polskiego przemysłu odlewniczego, a których rozwiązanie wymaga wsparcia oraz zaangażowania polskich parlamentarzystów i przedstawicieli rządu. Najistotniejszą sprawą jest wydzielenie grupy przedsiębiorstw odlewniczych wraz z zapleczem naukowym i wdrożeniowym jako samodzielnego sektora przemysłu, gdyż do tej pory odlewnictwo – jako dziedzina interdyscyplinarna - takim nie jest. Wynika to z dawnego sposobu traktowania większości zakładów odlewniczych jako części większych przedsiębiorstw. Wspólne dla tych zakładów problemy techniczne, marketingowe, ekologiczne, kapitałowe, a nawet socjalne są dowodem na to, by tworzyły spójny, dobrze zorganizowany sektor, który należy objąć procesami prywatyzacyjnymi. Wyodrębnienie nowego sektora gospodarki pozwoli na przeprowadzenie specjalizacji przedsiębiorstw, na ich integrację z klientami, na sprawne monitorowanie branży i na wprowadzanie nowoczesnych technologii – tak jak się to dzieje na Zachodzie. Chciałbym podkreślić wagę spotkania, o którym rozmawiamy. Bardzo rzadko, nie tylko w Polsce, zdarza się, żeby przedstawiciele rządu i parlamentu rozmawiali nie o problemach makrogospodarczych, a o sprawach jednego sektora. Dlatego jako prezydent CIATF-u wręczyłem marszałkowi Maciejowi. Płażyńskiemu statuetkę, którą stowarzyszenie honoruje szczególne działania na rzecz odlewnictwa .

– Wspomniał Pan o przyjęciu reprezentacji polskiego przemysłu odlewniczego do CAEF. Proszę o wyjaśnienie, co to jest CAEF?

J.S. : Jest to organizacja, działająca w Unii Europejskiej, zrzeszająca związki producentów odlewów z 14 krajów europejskich,

Dokończenie na stronie 16

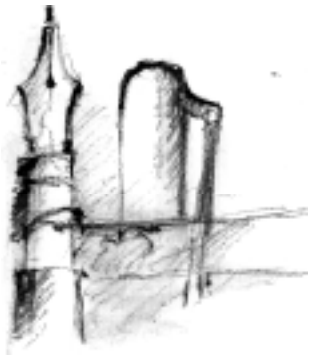

21 stycznia odbyło się pierwsze w 1999 r. posiedzenie Senatu Politechniki Opolskiej. Rektor, prof. **Józef S. Suchy**, przedstawił wyniki wyborów uzupełniających do Senatu w grupie nauczycieli akademickich nie będących profesorami i doktorami habilitowanymi. W miejsce mgra **Bogdana Tkaczeckiego** wybrany został dr **Krzysztof Malik** z Instytutu Zarządzania.

Następnie JM Rektor poinformował o wynikach wyborów, przeprowadzonych w grudniu ubiegłego roku na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii w związku z przemianowaniem tej jednostki z instytutu w wydział. W ich wyniku wybrana została Rada Wydziału WFiF oraz władze dziekańskie w następującym składzie:

- dziekan – dr **Józef Wojnar**,
- prodziekan ds. nauki – prof. dr hab. n. med. **Jan Urbańczyk**,
- prodziekan ds. studenckich – mgr **Paweł Czerepok**.

Z kolei głos zabrał przewodniczący senackiej Komisji Statutowej, prof. **Tadeusz Górecki**. Powiadomił on Senat o nadesłaniu przez MEN kilkudziesięciu uwag do uchwalonego w październiku 1998 r. Statutu Politechniki Opolskiej. Ponieważ wiąże się to z koniecznością wprowadzenia i przegłosowania poprawek, konieczne stało się zwołanie kolejnego posiedzenia Senatu w lutym. Prof. **T. Górecki** omówił poprawki zgłoszone przez ministerstwo, koncentrując się na punktach dotyczących zatrudniania adiunktów w Uczelni, uprawnieniach studentów do opiniowania kandydatów na prorektora ds. studenckich oraz kwestii tworzenia dydaktycznych punktów zamiejscowych.

W bloku spraw osobowych Senat:

- wyraził zgodę na wystąpienie rektora do MEN z wnioskiem o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego w PO – prof. dra hab. inż. **Jerzego Skubisa** (WEiA),
- wyraził zgodę na przedłużenie zatrudnienia na stanowisku adiunkta – dr **Hannie Ścięgosz** (IMFiCh),
- odwołał ze stanowiska dyrektora administracyjnego – mgra **Wiesława Henzlera**.

Niemal w ostatniej chwili do porządku obrad wpłynęły dwie sprawy dydaktyczne, które omówił prorektor ds. dydaktycznych i studenckich prof. **Bolesław Dobrowolski**. Po przeprowadzonej dyskusji Senat wyraził zgodę na:

- zmianę na Wydziale Mechanicznym planów studiów dziennych i zaocznych na kierunku **inżynieria środowiska**, dotyczącą zamiany ćwiczeń laboratoryjnych z przedmiotu **biochemia i mikrobiologia** na zajęcia seminaryjne o równoważnej liczbie godzin,
- uruchomienie uzupełniających studiów magisterskich dziennych dla inżynierów oraz uzupełniających studiów magisterskich zaocznych dla licencjatów na kierunku ***zarządzanie i marketing*** od 15 lutego 1999 r.

W sprawach finansowych krótką informację nt. nowelizacji systemu ekonomiczno-finansowego przedstawił **dr Zygmunt Kasperski**. Poinformował o opracowaniu projektu podziału środków dla jednostek, który zostanie przedstawiony Senatowi do zatwierdzenia na lutowym posiedzeniu.

Dyrektor administracyjny mgr **Wiesław Henzler,** mówiąc o działalności remontowej w Uczelni, zwracał uwagę na brak środków w funduszu remontowym na 1999 r., chociaż potrzeby uczelni w tej materii są ogromne.

JM Rektor poinformował, że prof. **Andrzej Gawdzik**, pracownik Katedry Urządzeń dla Przemysłu Spożywczego i Ochrony Środowiska (WM), został dyrektorem Instytutu Ciężkiej Syntezy Organicznej "BLACHOWNIA" w Kędzierzynie-Koźlu.

Nadzwyczajne posiedzenie Senatu, dziewiętnaste w kadencji, odbyło się 24 lutego 1999 r. i zostało zwołane ze względu na konieczność pilnego zatwierdzenia poprawek, wniesionych przez MEN do Statutu PO, oraz przyjęcia nowelizacji systemu ekonomiczno-finansowego. Senat rozpatrzył ponadto kilka innych punktów, które zgłoszono do porządku obrad.

Obrady rozpoczął JM Rektor prof. **Józef S. Suchy**, który zapoznał zebranych z treścią pisma, wystosowanego przez władze powiatowe, gminne i miejskie Prudnika, dotyczącego utworzenia w tym mieście kolejnego punktu dydaktycznego PO. Podkreślił, że miasto posiada jedną z najnowocześniejszych oczyszczalni ścieków w Polsce z bogatym zapleczem laboratoryjnym, co stwarza znakomite warunki do uruchomienia tam kształcenia na kierunku ***inżynieria środowiska***. Senat odniósł się pozytywnie do oferty władz Prudnika i wyraził zgodę na utworzenie punktu dydaktycznego PO.

Przewodniczący Senackiej Komisji Statutowej, prof. **Tadeusz Górecki,** przystępując do omawiania poprawek do Statutu PO, poprosił Senat o wyrażenie zgody na całościowe ich przegłosowanie. Jedynym wyjątkiem było odrębne głosowanie, które usankcjonowało zapis o utworzeniu na wydziałach stanowiska prodziekana ds. administracyjnych, a w instytutach dwóch zastępców dyrektora. Poprawiony Statut został uchwalony jednogłośnie.

W bloku spraw osobowych rektor wręczył mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego w PO – prof. drowi hab. inż. **Jerzemu Skubisowi**, a Senat:

- pozytywnie zaopiniował wnioski o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego w PO, na czas nieokreślony:
  – dra hab. inż. **Wojciecha Anigacza** (WB),
  – dra hab. inż. **Ernesta Mendreli** (WEiA),
- wyraził zgodę na przedłużenie zatrudnienia na stanowisku adiunkta – dr inż. **Małgorzaty Kaliczyńskiej** (WEiA),
- wyraził zgodę na dokooptowanie do składu senackiej Komisji ds. Budżetu i Finansów
  – dra inż. **Stefana Michalskiego** (WEiA).

W sprawach dydaktycznych Senat wyraził zgodę na drobne zmiany w siatkach magisterskich studiów uzupełniających zaocznych na kierunku: ***elektrotechnika***, specjalność: ***systemy telekomunikacyjne***.

Następnie na wniosek rektora Senat ratyfikował zasady systemu punktowego w elastycznym systemie studiów trzystopniowych, zawarte na Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych w Gdyni, w dniu 28.01.1999 r. Wdrożenie w życie owych zasad ma w przyszłości podnieść jakość studiów oraz stworzyć studentom warunki do studiowania poza macierzystą uczelnią.

Kolejnym punktem obrad było zatwierdzenie nowelizacji systemu ekonomiczno-finansowego Politechniki Opolskiej. Towarzyszyła temu bardzo burzliwa dyskusja, w trakcie której pełnomocnik rektora ds. decentralizacji, dr **Zygmunt Kasperski**, starał się wyjaśniać wszelkie wątpliwości.

W dalszej części posiedzenia Senat wyraził zgodę na przyjęcie darowizny w postaci oprogramowania do zarządzania zasobami przedsiębiorstw produkcyjnych - ***Perfect-Ekspert***, a rektor omówił najważniejsze założenia ministerialnego projektu nowej ustawy o szkolnictwie wyższym.

Przemysław Burtny

Z KALENDARZA REKTORA

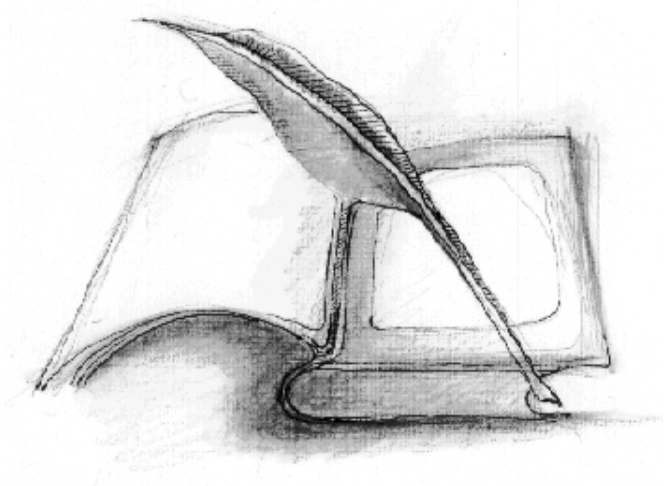

■ 26.01. w sali Senatu odbyło się posiedzenie Forum Akademicko-Gospodarczego Śląska Opolskiego.

■ 3.02. na zaproszenie prezesa zarządu **Brunona Bartkiewicza** rektor gościł na uroczystości 10-lecia działalności Banku Śląskiego. Impreza miała miejsce w opolskiej filharmonii, a uświetnił ją koncert Wielkiej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia, dyrygował **Antoni Wit**.

■ 5.02. prof. J. S. Suchy w Teatrze im. Jana Kochanowskiego uczestniczył w uroczystości wręczenia statuetki "Złota Spinka" zasłużonym opolanom. Pomysłodawcą i fundatorem nagrody jest Nowa Trybuna Opolska.

■ 10.02. rektor wziął udział w zebraniu członków koła STOP przy Politechnice Opolskiej, a następnie spotkał się z wojewodą **Adamem Pęziołem**.

■ 13.02.Regionalna Izba Gospodarcza oraz Kapituła Laurów zaprosiły rektora do Górnośląskiego Centrum Kultury w Katowicach na uroczystość wręczenia *Laurów Umiejętności i Kompetencji'98*. Laureatem *Platynowego Lauru* został premier **Jerzy Buzek**.

■ 15.02. Agencja Rozwoju Opolszczyzny zorganizowała szkolenie na temat tzw. *V ramowego programu badań i rozwoju technologicznego Unii Europejskiej*, które odbyło się w Edenie. Prof. J. S. Suchy uczestniczył w spotkaniu.

■ 19.02. na spotkaniu Forum Dialogu - Opolszczyzna XXI omawiano stan reformy służby zdrowia w naszym regionie, w spotkaniu uczestniczył rektor.

■ 1.03. prezes "Odlewni Polskich" S.A. **Bogusław Peczela** zaprosił prof. J. S. Suchego do Kielc na spotkanie z grupą parlamentarzystów, którego tematem były zmiany systemowe w branży odlewniczej, programy działań, pozwalających na włączenie polskiego odlewnictwa w struktury gospodarki europejskiej, możliwości wykorzystania funduszy z UE, przeznaczonych na wspomożenie restrukturyzacji. W spotkaniu uczestniczyli m. in. **Andrzej Chronowski** wicemarszałek Senatu RP, Józef Górny poseł, wiceprzewodniczący sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz poseł **Jacek Tworkowski**. Goście mieli okazję zwiedzić odlewnię w Starachowicach.

■ 2.03. rektor brał udział w spotkaniu Prezydium Zarządu Głównego STOP w Krakowie.

■ 3.03. w sali Senatu rektor spotkał się z członkami zarządu AZS.

■ 4.03. na zaproszenie marszałka województwa opolskiego **Stanisława Jałowieckiego** rektor uczestniczył w uroczystości podpisania listu intencyjnego, dotyczącego współpracy między naszym województwem a Galicją w Hiszpanii. Ze strony hiszpańskiej list podpisywał prezydent Galicji **Manuel Fraga Iribarne**.

■ 10.03. na Uniwersytecie Opolskim godność doktora honoris causa otrzymali **Wojciech Kilar** i **Tadeusz Różewicz**. Prof. J. S. Suchy wziął udział w uroczystej laudacji.

md

SZCZĘŚLIWA TRZYNASTKA

Od 24 do 27 lutego we wrocławskiej Hali Ludowej odbywały się V Dolnośląskie Prezentacje Edukacyjne TARED'99. Politechnikę Opolską reprezentowały **Maria Zielińska** i **Ewa Przystajko**, które niezmordowanie dzieliły się swoją wiedzą na temat studiowania w naszej uczelni z każdym zainteresowanym. Poniżej rozmowa z kierownikiem **Działu Kształcenia Marią Zielińską**.

– Wiem, że nie pierwszy raz były Panie na targach edukacyjnych?

Maria Zielińska: Uczelnia prezentowała się już po raz piąty, ja natomiast miałam okazję przyjechać do Wrocławia w tym celu czwarty raz.

– W takim razie proszę powiedzieć, co nowego zaproponowali organizatorzy wystawcom i "oglądaczom"?

M.Z. Po raz pierwszy oddzielono ekspozycje, przygotowane przez szkoły średnie. Na płycie głównej prezentowały się szkoły wyższe, tak więc przez korytarze nie przechodziły tłumy uczniów ze szkół podstawowych, którzy z nauczycielami co roku odwiedzają targi, a do naszego stoiska docierała tylko i wyłącznie młodzież, zamierzająca w niedługim czasie podjąć studia. To rozwiązanie znacznie ułatwiło nam pracę.

– Kto, oprócz państwowych uczelni wyższych, prezentował swą ofertę edukacyjną?

M.Z. Szkoły wyższe i pomaturalne, państwowe i – oczywiście - prywatne, a także po raz pierwszy wyższa szkoła zawodowa z Legnicy, nasza konkurentka.

– Dlaczego nazwała ją Pani "naszą konkurentką"?

M.Z. Wyższe szkoły zawodowe powstały w październiku i jak na niecały rok działalności, prezentują się bardzo dobrze. Wspomniana szkoła została nagrodzona za swoją ekspozycję. Nazwałam ją konkurentką, gdyż prowadzi zarządzanie i marketing, myślę więc, że część młodzieży z terenów Polski południowo-zachodniej wybierze naukę właśnie w tej placówce.

– Proszę wyjaśnić niezorientowanym, na jakich zasadach funkcjonują tego typu szkoły?

M.Z. Są to szkoły państwowe, finansowane przez budżet państwa. W zamierzeniach ministerstwa – miały powstać w oparciu i na bazie ośrodków, które poprzednio były ośrodkami przemysłowymi. Zakładano, że na ich powstaniu i działalności powinno zależeć władzom samorządowym, gdyż uczelnia wyższa stanowi powód do dumy dla danego miasta. Poza tym władze samorządowe dysponują określonym budżetem i mogą wspomóc finansowanie szkoły. W tym celu powołano nawet odpowiednik rady nadzorczej, w skład której weszli przedstawiciele władz lokalnych. W tych szkołach miały powstawać przede wszystkim kierunki techniczne, jednak w praktyce okazało się , że więcej jest kierunków ekonomicznych i pedagogicznych.

Jedna z tablic prezentowanych na targach. Poniżej, na zdjęciach, jej fragmenty w zbliżeniu ▼

Fot.: S. Dubiel

– Była Pani kolejny raz na targach, więc może ocenić, czy wystawców jest więcej, a oferty ciekawsze w porównaniu z latami poprzednimi?

M.Z. Najbogatsza była oferta uczelni wrocławskich – to zrozumiałe, np. z uniwersytetu i z politechniki prezentowały się poszczególne wydziały. Ciekawie wyglądały stoiska uczelni prywatnych, ale wiadomo, że one przeznaczają niemałe kwoty na promocję i reklamę. W kuluarach pojawiła się wiadomość, że po raz ostatni uczelnie państwowe mają możli-

Fot.: W. Hepner

Fot.: W. Hepner

telewizja wrocław

WYRÓŻNIENIE
na
V DOLNOŚLĄSKICH PREZENTACJACH EDUKACYJNYCH

otrzymuje

POLITECHNIKA OPOLSKA

- za ciekawą prezentację oferty edukacyjnej,
- za ciekawą zabudowę stoiska,
- za nowoczesne formy promocji.

NAGRODA to
usługi reklamowe na antenie Telewizji Wrocław o wartości 2.500 (słownie: dwa tysiące pięćset) zł netto.

**) termin wykorzystania - 31 grudnia 1999 r.*

Wrocław 1999.02.26

Dyrektor TVP S.A. Oddział we Wrocławiu

/-/ Wojciech Kabarowski

wość darmowego wykorzystania stoiska o standardowym wyposażeniu. Być może w przyszłym roku uczestnictwo w targach będzie płatne.

– Czy jest Pani w stanie odpowiedzieć, który z wydziałów naszej uczelni może liczyć na dużą liczbę kandydatów, ergo na dobrych studentów? Jakie kierunki studiów można uznać za "modne" w tym roku?

M.Z. Najwięcej pytań było o architekturę, jest to zmiana w stosunku do lat ubiegłych.

Tradycyjnie, wielu chętnych jest na zarządzanie i marketing, jakkolwiek wydaje mi się, że rynek nasycił się już absolwentami. Bardzo często pytano o informatykę, wychowanie fizyczne, ale także o inżynierię środowiska. Szczególnie dużym zainteresowaniem cieszyło się budownictwo, pytano o mechanikę i elektrotechnikę. Jest to dość znacząca zmiana w porównaniu z poprzednimi targami, na których interesowano się głównie zarządzaniem.

– Politechnika Opolska została wyróżniona i nagrodzona za ciekawą prezentację oferty edukacyjnej, za nowoczesne formy promocji i niebanalną zabudowę stoiska. Czym sobie na to zasłużyła?

M.Z. Spośród 180 wystawców trzynastu zostało wyróżnionych. Tym razem feralna trzynastka okazała się szczęśliwa. Wiele osób oglądało nasze plansze, na których umieszczono zdjęcia budynków uczelni, wypisano kierunki prowadzonych studiów. Po raz pierwszy pokazaliśmy zdjęcia z działalności dwu kół naukowych. Szczególne emocje wzbudziły fotografie, na których uwieczniono zlot dziwnych pojazdów.

OD REDAKCJI

Zmiany często wywołują zdziwienie, a nawet niechęć. Tym bardziej, gdy nie dostrzega się racjonalnej przyczyny ich wprowadzania. Jednak ta zmiana nie wynika z jakiegokolwiek przymusu, spowodowały ją nowe obowiązki dotychczasowej redaktor naczelnej Krystyny Dudy. Aby mogła je wykonywać z oddaniem, tak jak przywykła to robić, musi poświęcić im odpowiednio dużo czasu. Wobec tego Krystyna Duda postanowiła oddać swe "ukochane dziecko" (jak niejednokrotnie nazywała Wiadomości Uczelniane) w dobre ręce. To ona suwerennie zadecydowała, komu je oddać. Dla Marianny Drzyzgi to dowód wielkiego zaufania, ale także szczególny obowiązek. Mamy nadzieję, że Czytelnicy pozostaną wierni Wiadomościom, a nowa redaktor dołoży wszelkich starań, aby "ukochane dziecko" Krystyny Dudy "czuło się dobrze" w nowych rękach.

Krystyna Duda
Marianna Drzyzga

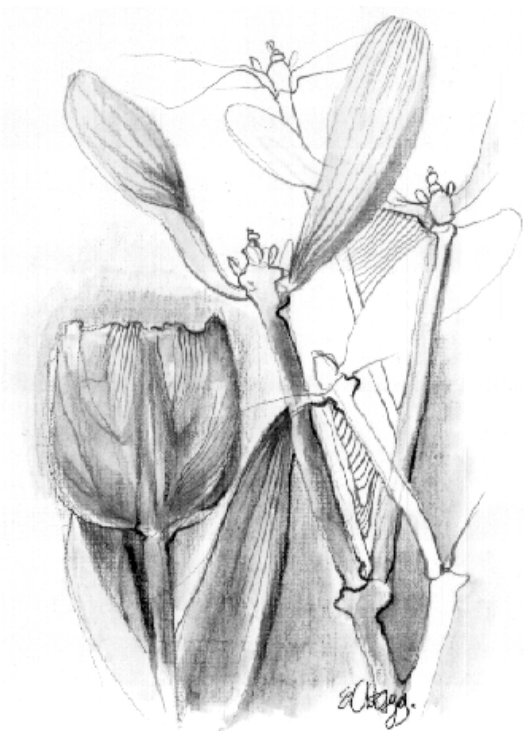

Bardzo często pytano o prototyp samochodu "Beskid", więc wyobrażam sobie, jaką furorę zrobilibyśmy, gdyby udało się przyjechać "Beskidem" na targi.

– Nagroda, którą Panie zdobyły dla naszej uczelni jest dość niezwykła?

M.Z. Tak, gdyż są nią usługi reklamowe na antenie TV Wrocław o wartości 2 500 zł. Myślę, że zrobimy program informacyjny, promujący nasze kierunki studiów. Chciałabym, aby program był emitowany tuż przed rekrutacją, aby zachęcić do studiowania u nas jak najwięcej młodych ludzi.

– Gratuluję sukcesu i dziękuję za rozmowę.

Marianna Drzyzga

STUDIOWANIE WEDŁUG PUNKTÓW

Na Konferencji Rektorów Uczelni Technicznych, która odbyła się tym razem w Gdyni, podpisano 28 stycznia porozumienie o wprowadzeniu systemu punktowego. Poniżej publikujemy zasady, stanowiące załącznik do owego porozumienia wraz z tematami, z którymi muszą się uporać same uczelnie.

1. Zasady systemu punktowego są wspólne dla wszystkich rodzajów studiów dziennych.

2. System punktowy odpowiada standardowi ECTS (European Credit Transfer System).

3. Liczba punktów, przyporządkowanych przedmiotom każdego nominalnego semestru studiów, wynosi 30.

4. Liczba punktów odzwierciedla nakład pracy studenta, wymagany do zaliczenia danego przedmiotu. Nakład pracy obejmuje zarówno pracę studenta w czasie zajęć zorganizowanych na uczelni oraz jego pracę własną.

5. Punkty są przyporządkowane wszystkim przedmiotom, występującym w programie studiów, które podlegają ocenie. Uzyskanie przez studenta punktów związane jest jedynie z faktem zaliczenia przedmiotu i nie ma związku z otrzymaną oceną .

6. Punkty są przyporządkowane w zasadzie całym przedmiotom, a nie poszczególnym formom zajęć, takim jak np. wykłady, ćwiczenia, zajęcia laboratoryjne lub projektowe. Przyporządkowanie punktów części przedmiotu dokonywane jest wówczas, gdy przedmiot trwa dłużej niż jeden semestr lub stanowi odrębną jednostkę dydaktyczną.

7. Liczba przyporządkowanych przedmiotowi punktów jest liczbą całkowitą.

8. Warunkiem rejestracji na kolejny okres rozliczeniowy (rok akademicki lub semestr roku akademickiego) jest uzyskanie wymaganej liczby punktów oraz spełnienie wymagań programowych, co oznacza, że w systemie punktowym nie istnieje pojęcie rejestracji warunkowej, a zastępuje ją rejestracja ze zmniejszoną, ale określoną dla danego etapu studiów, liczbą punktów. Uczelnie mogą wprowadzić "punkty kontrolne" (np. po 4 i 8 semestrach) oceny postępów studentów.

9. Rada Wydziału może wyróżnić przedmioty, których studiowanie przez studenta uwarunkowane jest zaliczeniem odpowiednich przedmiotów poprzedzających.

10. Warunkiem uzyskania dyplomu jest spełnienie wymagań programowych oraz zdobycie liczby punktów, wynikającej z nominalnego czasu trwania studiów (liczby semestrów pomnożonej przez 30).

11. Ocenę średnią z przebiegu studiów wyznacza się jako średnią ważoną, określoną wzorem

$$\text{ocena średnia} = \frac{\sum \text{ocena} \times \text{punkty}}{\sum \text{punkty}}$$

12. Wskazane jest ujednolicenie w mierze punktowej standardów nauczania, zawartych w minimach programowych, zwłaszcza w odniesieniu do przedmiotów podstawowych.

13. Zaleca się, aby liczba punktów, przyporządkowanych przedmiotom podstawowym i kierunkowym, wynosiła co najmniej 3.

14. Warunki odbywania części studiów poza macierzystym wydziałem wraz z zasadami transferu punktów zostaną określone w dwustronnych lub wielostronnych porozumieniach, zawieranych przez zainteresowane uczelnie.

Na poziomie uczelni rozwiązania wymagają następujące problemy:

- przygotowanie zasad przypisywania punktów poszczególnym przedmiotom,
- określenie zasad rejestracji, udzielania urlopów, skreśleń i wznowień,
- określenie zasad powtarzania zajęć,
- powiązanie systemu punktowego z systemem pomocy materialnej,
- obliczanie ostatecznego wyniku studiów.

Senat PO na posiedzeniu 24 lutego podjął uchwałę, zatwierdzającą porozumienie. Patrz: str. 5. WU.

md

Zmiana formuły targów

Targi "Innowacyjność i transfer technologii" planowane początkowo na 19–21 marca zostają, po konsultacji z rektorem, przeniesione na 20–21 maja i odbędą się na terenie Wydziału Budownictwa. Zmienia się nieco formuła imprezy – zostanie wydany kilkudziesięciostronicowy kolorowy katalog, zawierający ofertę środowisk naukowych Opolszczyzny ze szczególnym uwzględnieniem propozycji, jakie może przedstawić przemysłowi nasza uczelnia. Mamy kilku sponsorów, na nasz apel odpowiedziało 20 katedr i zakładów oraz wszystkie wydziały PO.

Bardzo proszę "spóźnialskich" o jak najszybsze złożenie indywidualnych ofert – w maju może się okazać, że nie ma Waszej oferty w katalogu. Planujemy zorganizowanie forum dyskusyjnego i prezentację na stoiskach. Z uwagi na ograniczone środki finansowe część prac, związanych z przygotowaniem stoiska, spadnie prawdopodobnie na chętnych do prezentacji swoich osiągnięć. Organizatorom poprzeczkę postawiono dość wysoko – impreza ma być samofinansująca, stąd nasza ostrożność w działaniu. Jednak cały czas staramy się o pozyskanie sponsorów, aby targi miały atrakcyjną formę.

komisarz targów
dr hab. inż. Roman Ulbrich, prof. PO

BAZA INSPEC W SIECI POLITECHNIKI OPOLSKIEJ

Biblioteka Główna Politechniki Opolskiej zakupiła licencję na sieciowe udostępnianie w 1999 r. bazy INSPEC.

Baza obejmuje swym zakresem informatykę, elektronikę, teorię sterowania, fizykę i matematykę stosowaną. Baza jest komputerowym odpowiednikiem tradycyjnego drukowanego wydawnictwa, wychodzącego w trzech seriach : Computer and Control Abstracts, Elektronic and Electrical Abstracts i Physics Abstracts. Baza uwzględnia około 4 200 tytułów czasopism, konferencji, raportów, dysertacji i powiększa się corocznie o około 250 tysięcy rekordów.

Każdy rekord, oprócz danych bibliograficznych posiada abstract. Baza ma doskonale opracowany system indeksów: autorski, słów z tytułu, słów kluczowych, terminów z tezaurusa, wolnych słów kluczowych, roku publikacji, kraju publikacji, języka publikacji, tytułu czasopism, rodzaju dokumentu, substancji chemicznych, a także roku, kraju, miejsca, sponsora konferencji. Hasła z poszczególnych indeksów są równocześnie kryteriami wyszukiwawczymi. Dobór hasła ułatwia bardzo szczegółowy tezaurus, uwzględniający terminy nadrzędne, szersze, węższe, związane i równoznaczne.

W roku 1993 baza INSPEC została uznana przez European Online User Group za najlepszą europejską bazę komputerową. Z polskich czasopism abstraktowane są następujące tytuły: Przegląd Elektrotechniczny, Energetyka, Badania Operacyjne i Decyzyjne, Zeszyty Naukowe Politechniki Łódzkiej - seria Elektryka, Prace Instytutu Elektrotechniki, Prace Naukowe Instytutu Układów Elektromaszynowych Politechniki Wrocławskiej seria: Monografie, Archiwum Nauki o Materiałach, Archiwum Elektrotechniki, Postępy Elektrotechniczne, Prace Naukoznawcze i Prognostyczne, Przegląd Telekomunikacyjny, Przegląd Statystyczny, Mechanika Teoretyczna i Stosowana.

Baza obejmuje dane bibliograficzne z lat 1969–1998 i jest aktualizowana kwartalnie. Informacja o sposobie zainstalowania bazy na poszczególnych wydziałach została przekazana 24 lutego br. w piśmie dyrektor Biblioteki Głównej, skierowanym do dziekanów wydziałów oraz kierowników poszczególnych zakładów. Nadzór techniczny nad bazą sprawuje ETO.

Oddział Informacji Naukowej (p. 112 w "Lipsku") udziela informacji, dotyczących obsługi programu.

Opracowała:Halina Szlejf

Informacje pełnomocnika rektora ds. rozbudowy i infrastruktury

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom pracowników i studentów Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii pragnę poinformować, że przygotowywany jest projekt budowy boiska sportowego oraz drogi dojazdowo-pożarowej przy ul. Działkowej 4. Projekt ma być gotowy w II kwartale 1999 r.

Również w II kwartale br. powinna być gotowa dokumentacja projektowa na budowę parkingu w rejonie ulicy Luboszyckiej - Waryńskiego. Będzie to - mam nadzieję - rozwiązaniem problemu parkowania dla studentów i pracowników Zakładu Matematyki i Chemii, a także Katedry Automatyzacji i Diagnostyki Układów Elektromechanicznych.

Rozpoczęcie obydwu inwestycji o wartości ok. 400 000 zł przewiduję w III kwartale br.

Pragnę w tym miejscu uspokoić Panów Dziekanów, że na prowadzone inwestycje nie będą wydawane środki finansowe wydziałów ani uczelni.

Z kolei Wydział Budownictwa przy ul. Katowickiej otrzyma w marcu br. nieodpłatnie nowe oświetlenie w czytelni.

Wydział Mechaniczny otrzymał już nieodpłatnie komputer do czytelni wydziałowej, co pozwoli na szybkie odszukanie potrzebnej książki. Komputer będzie podłączony do sieci Biblioteki Głównej PO oraz Internetu.

Wobec wielu zapytań o wykonanie parkingu dla WEiA przy ul. Sosnkowskiego informuję, że przewiduję powstanie nowych miejsc parkowania w rejonie zniszczonej bieżni sportowej. Do realizacji tego przedsięwzięcia chciałbym przystąpić w połowie przyszłego roku.

Jerzy S. Zając

Towarzystwo Przyjaciół Politechniki Opolskiej
zaprasza serdecznie na

ZJAZD ABSOLWENTÓW

Wyższej Szkoły Inżynierskiej
w Opolu
i Politechniki Opolskiej

Termin spotkania: 25 czerwca 1999 roku.

konkurs, konkurs, konkurs

Organizatorzy Ogólnopolskiego Konkursu Poprawy Warunków Pracy zapraszają do udziału w jego kolejnej edycji. Wszyscy, którzy mają pomysł na rozwiązania organizacyjne czy techniczne, poprawiające warunki pracy oraz ci, którzy naukowo parają się problemami, związanymi z tematyką konkursu – jeśli tylko chcą stanąć w konkursowe szranki – proszeni są o zapoznanie się z regulaminem. Jest on do wglądu w sekretariatach wydziałów, w biurze rektora oraz u inspektora bhp. Uczestnikami mogą być pracownicy i studenci uczelni.

W PIONIE PROREKTORA DS. NAUKI

❍ 19 stycznia prof. Wojciech Skowroński, prorektor ds. nauki, uczestniczył w seminarium naukowym zorganizowanym przez spółkę Energetyka Cieplna Opolszczyzny S.A., przekazując w imieniu J M Rektora Politechniki Opolskiej na ręce **Wiesława Chmielowicza** – prezesa zarządu i dyrektora – gratulacje z okazji wyłączenia pięciuset lokalnych kotłowni w ramach programu eliminacji tzw. niskiej emisji na Opolszczyźnie.

❍ 17 lutego prof. Wojciech Skowroński uczestniczył w spotkaniu roboczym Komitetu Naukowego Międzynarodowej Konferencji „Ochrona przeciwpożarowa zabytków – bezpieczeństwo pożarowe budynków", organizowanej tym razem w nowej formule, pod patronatem ministra kultury i sztuki oraz komendanta głównego PSP. Spotkanie miało miejsce w Warszawie, natomiast konferencja odbędzie się w Częstochowie (6–8 października 1999 r.).

❍ W dniu 10 marca prorektor Wojciech Skowroński wziął udział w obchodach jubileuszu 5-lecia Uniwersytetu Opolskiego, a w tym, między innymi, w uroczystości wręczenia dwóch doktoratów honoris causa: poecie Tadeuszowi Różewiczowi oraz kompozytorowi Wojciechowi Kilarowi.

❍ W sali Senatu Politechniki Opolskiej dnia 15 marca odbędzie się spotkanie, podczas którego prof. Wojciech Skowroński – przewodniczący Zespołu Bezpieczeństwa Pożarowego SKM KILiW PAN przedstawi sprawozdanie z pracy Zespołu w mijającej kadencji. Zaplanowane są ponadto wystąpienia okolicznościowe oraz referaty naukowe. Spotkanie będzie miało charakter wyjazdowego zebrania Sekcji Konstrukcji Metalowych KILiW PAN.

Struktura zatrudnienia kadry naukowo-dydaktycznej w latach 1992-1998 (wg stanu na dzień 31.12.1998)

Stanowisko	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Profesor zwyczajny	7	11	13	17	18	20	23
Profesor nadzwyczajny z tytułem	12	14	11	11	11	20	18
Profesor nadzwyczajny bez tytułu	27	34	42	52	55	53	57
Doc. dr hab.	—	—	1	—	—	—	—
Adiunkt z habilitacją	—	1	1	3	—	1	—
Doc. dr	6	3	2	1	1	1	1
Starszy wykładowca	37	38	37	38	37	39	35
Wykładowca	11	13	11	13	16	13	13
Lektor	2	2	5	9	8	8	8
Adiunkt – dr	82	78	83	86	92	98	110
Asystent	45	65	71	91	113	114	110
Instruktor	—	1	1	2	2	1	—
Ogółem	229	260	278	323	353	368	375

E. Czaja

STUDENT ERASMUSA

W marcu mija właśnie rok od opublikowania w Biuletynie Oficjalnym Wspólnot Europejskich (13.03.1998 r.) decyzji o rozszerzeniu działań programu SOCRATES i włączeniu Polski do tego przedsięwzięcia Wspólnot i innych stowarzyszonych wcześniej państw. Dzięki tej decyzji Rady Stowarzyszenia – z 27 lutego 1998, od 1 marca tegoż roku Polska stała się pełnoprawnym "udziałowcem" we wszystkich jego komponentach.

Program ERASMUS został przyjęty przez Wspólnoty Europejskie jeszcze w końcu lat osiemdziesiątych. W 1995 roku jego nowa edycja została włączona do programu SOCRATES z myślą o kontynuacji podejmowanych wcześniej działań, w których wyjazdy studentów i nauczycieli zajmowały poczesne miejsce. Szczegółowy opis dzisiejszych działań programu współpracy między uczelniami znajdziecie w kolorowej wkładce.

Nas interesuje ERASMUS. Atrakcyjny akronim programu nawiązuje do imienia wspaniałego humanisty, filozofa i teologa – Erazma z Rotterdamu (żyjącego na przełomie XV i XVI wieku) wielkiego poszukiwacza wiedzy i doświadczeń – propagatora bezpośrednich kontaktów między różnymi krajami i ich kulturą. "European Action Scheme for the Mobility of University Students" jest programem europejskiej akcji wymiany studentów, a jego celem jest wspieranie współpracy uczelni wyższych ze wszystkich krajów Unii Europejskiej, EFTA i krajów stowarzyszonych poprzez wyjazdy pracowników i studentów, wspólne opracowywanie programów nauczania o charakterze europejskim oraz zaliczania studentom okresu studiów, odbywanych na uczelni zagranicznej. ERASMUS jest otwarty dla wszystkich typów uczelni, dziedzin i poziomów studiów. Studentem Erasmusa można stać się już po zaliczeniu pierwszego roku studiów.

Prawdą jest, że taki program jak ERASMUS – zresztą, jak i wiele innych programów europejskich – może funkcjonować tylko wówczas, gdy będzie aktywnie wspierany przez nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych i całą społeczność uczelni. To głównie dzięki entuzjazmowi i ciężkiej pracy indywidualnych pracowników różnych wydziałów i instytutów, koordynatorów i dyrektorów programów współpracy, dzięki kadrze z biur współpracy z zagranicą tak wiele uczelni nabiera – trudnego do opisania, ale ważnego charakteru europejskiego. Tego, na pewno, nie da się zrobić bez udziału samych studentów. Dlatego godna przemyślenia byłaby idea zorganizowania pewnego lobby studenckiego – grupy, skupionej np. wokół silnego samorządu – odnoszącej się ze zrozumieniem, wyobraźnią i ufnością do wszelkich przejawów współpracy międzynarodowej, a szczególnie do proponowanych działań programowych. Jedynymi właściwie

kryteriami doboru byłyby: silna motywacja, osiągnięcia naukowe i dobra znajomość języka obcego.

W bieżącym roku kalendarzowym uczelnia nasza rozpoczyna proces uczestnictwa w programie ERASMUS, którego efektem będzie Kontrakt Uczelniany – czyli formalne przystąpienie do dwóch lub trzech działań w roku akademickim 2000/2001.

Pomijając inne aspekty programu – dość wyczerpująco przedstawione w dodatku, chciałbym odpowiedzieć na pytanie: co zrobić, aby wyjechać na stypendium?

Problem kwalifikacji i selekcji studentów jest rozwiązywany w uczelniach. Oczywiście, w zależności od struktur uczelnianych, konieczne jest ustalenie pewnych kryteriów weryfikacyjnych – jednak powinny one być jasne i możliwe do szybkiego zaadaptowania, zarówno przez studentów, jak i uczelnię (instytucję) wysyłającą. Pamiętajmy, że działania w Erasmusie mają charakter scentralizowany: **nazwiska studentów muszą być kojarzone z danymi widniejącymi w "tabeli wyjazdów" oraz liście uczelni partnerskich, studenci posługują się międzynarodowym indeksem, muszą mieć uregulowane sprawy bankowe do przeprowadzania transferu pieniędzy, poddają się opiece merytorycznej i administracyjnej w uczelni macierzystej oraz uczelni przyjmującej – czy wreszcie, po okresie studiów za granicą, bezproblemowo wracają do swoich uczelni**.

Tak więc, **wśród kryteriów zapewne najważniejszym będzie wysoka średnia ocen, poparta silną motywacją i umiejętnością uzasadnienia swoich planów**. Nie są to wymogi formalne, które trzeba przedstawić na piśmie. O ile kwestia średniej arytmetycznej ocen jest sprawą jasną i wyliczalną, to dwa pozostałe czynniki leżą w psychice i trzeba je odpowiednio "uruchomić" – przede wszystkim dla własnych celów. Nie sądzimy, aby na uczelni należało przeprowadzać specjalne testy językowe (inne uczelnie nie praktykują tej formy); natomiast **obowiązkowe będzie przedstawienie świadectwa o biegłej znajomości języka kraju, do którego student stara się wyjechać**.

Trudno tu mówić o stopniach opanowania języka, choć pewną wskazówką może być odniesienie do certyfikatu "FCE" (z j. angielskiego) plus własne doskonalenie i stały kontakt z językiem lub odpowiedni stopień "Deutsches Sprachdiplom", czy też włoski dyplom "CENI" lub certyfikat francuski – te kwestie można na pewno rozwiązać w konsultacji z nauczycielem – specjalistą danego języka. Z pewnością jednak znajomość języka powinna objawiać się w równym stopniu na czterech płaszczyznach: w mowie, piśmie, rozumienia tekstu czytanego oraz dobrej percepcji słuchowej. Tymi umiejętnościami niejako rządzi świadomość ujęcia reguł gramatycznych danego tekstu czy wypowiedzi. Jedziemy za granicą, na wyższą uczelnię, w której czekają nas takie same obowiązki, jak na uczelni macierzystej: sprawne porozumiewanie się, zdawanie egzaminów, pisanie kolokwium, korzystanie z biblioteki, itd. Dodatkowe kursy języków obcych są planowane w ramach OMS (student mobility) i powinny być przeprowadzone zarówno przed wyjazdem – w uczelni macierzystej, jak i po przyjeździe (zazwyczaj w lipcu lub we wrześniu) – w uczelni przyjmującej. Poziom tych kursów jest jednak wysoki i ma jedynie na celu "oswojenie" stypendysty z czekającymi go zagadnieniami. Praktycznie procedura kwalifikacyjna i sposób selekcji nie są skomplikowane. Przeprowadza się ją w zasadzie łącznie z informacją na temat programu. Jeśli dany wydział lub instytut nawiązał współpracę z uczelnią partnerską (kraj, miasto) i planowane są określone działania w ramach programu ERASMUS, to studenci będą na bieżąco informowani o prowadzonych działaniach. Te informacje powinny być wzbogacone o szczegóły, dotyczące programów zajęć, zakresu tematycznego danego przedmiotu w kraju i za granicą, wymagań egzaminacyjnych, pisania prac kontrolnych, możliwości odbycia praktyk, systemu oceniania w uczelni goszczącej, itp.

Na koniec kilka słów na temat terminów. Informacje ramowe podane są w kolorowej wkładce - i to one rysują schemat postępowania. Ostatecznym terminem zakończenia procedur kwalifikacyjnych (przyjęcie podań od studentów, posiedzenia komisji) jest koniec maja, kiedy to uczelnie wysyłają zgłoszenia osób, którym przyznano stypendium do biur współpracy z zagranicą uczelni, z którymi podpisano umowy.

J. Fijak

Z życia Koła Naukowego „eNeRDŻaJZeR"

W dniu 2 marca odbyło się seminarium naukowe nt. audytu energetycznego, na którym przedstawiciele Regionalnej Agencji Poszanowania Energii: prezes **Andrzej Berezowski** oraz główny specjalista ds. technicznych **Krzysztof Kurowski** zaprezentowali aktualne działania Agencji w zakresie audytu energetycznego oraz prac nad wdrażaniem alternatywnych źródeł energii. W drugiej części prof. **Roman Ulbrich** przedstawił problemy, związane z audytem energetycznym w przemyśle, na przykładzie prac prowadzonych w Ovicie-Nutricii w Opolu.

Zachęcaliśmy też studentów IV roku do podjęcia dalszych prac nad audytem energetycznym budynków naszej uczelni i nad prowadzonymi pracami inwentaryzacyjnymi w akademikach.

Pod koniec marca planujemy 2–3-dniowy wypad do Czech. W planie zwiedzanie siłowni wiatrowych, elektrowni wodnych oraz seminarium nt. aktualnych tendencji w odnawialnych źródłach energii.

prezes koła
Wiktor Krawczyk

Miło nam poinformować, że po kilkumiesięcznej przerwie do czytelników powraca Eko-Radek (biuletyn klubu EKOinżyniera). Nowa Redakcja w składzie: **Przemysław Jach**, **Marlena Szyperek**, **Sabina Skulska** zapowiada, że będzie kontynuowała dotychczasową linię pisma. Przypominamy, że jest to gazeta wszystkich Zielonych. Zapraszamy do lektury.

md

Wydział Budownictwa

■ Prof. **Tadeusz Chmielewski** brał udział w pracach Grupy Roboczej ISO/TC98/SC2/WG6 "Assessment of existing structures", która na posiedzeniu 7 grudnia '98 r. w Paryżu zakończyła opracowywanie pierwszej normy o zasięgu światowym. Jej zakres obejmuje analizę ryzyka oraz ogólne wymagania i procedury, pozwalające na ocenę istniejących konstrukcji (np. wszelkiego rodzaju budynków, mostów, itp.) pod względem niezawodności danej konstrukcji. Należy ją traktować jako projekt, który zostanie rozesłany do zaopiniowania krajom członkowskim. Opinie staną się podstawą do przyjęcia bądź odrzucenia projektu normy. Prace nad projektem trwały ponad trzy lata, a kierował nimi prof. **H. Mihashi** z Tohoku University Sendai w Japonii.

md

■ Dnia 23 lutego br. w opolskim budynku Izby Gospodarczej "Śląsk" prof. **Wojciech SKOWROŃSKI** wygłosił kilkugodzinną prelekcję pt. "Nowe trendy w budownictwie", omawiając przykłady realizacji budownictwa światowego - przede wszystkim amerykańskiego (m.in. "PROGRAM R-2000") - w aspekcie energooszczędnych technologii i bezpieczeństwa.

■ W dniach 11 i 12 lutego na Wydziale Budownictwa odbyło się seminarium szkoleniowe pt. *Osuszanie inwazyjne i bezinwazyjne oraz usuwanie czynników biologicznych w budynkach z uwzględnieniem skutków powodzi*, zorganizowane przez Polskie Stowarzyszenie Mykologów Budownictwa przy współudziale nowo powstałego Opolskiego Koła PSMB.

Seminarium prowadził przewodniczący PSMB dr inż. **Jerzy Karyś**. W swoich wykładach przedstawił, m.in., sposoby efektywnego osuszania obiektów budowlanych, destruktywne działanie czynników biologicznych i sposoby ich usuwania oraz sposoby zabezpieczania obiektów budowlanych przed czynnikami biologicznymi. Dr **Krzysztof Matkowski** z Akademii Rolniczej we Wrocławiu omówił szkodliwy wpływ organizmów na zdrowie ludzi i zwierząt.

Na zdjęciu: uczestnicy spotkania ▼

Fot. E. Miśniakiewicz

33 osoby uczestniczące w seminarium szkoleniowym otrzymały na zakończenie świadectwa jego ukończenia.

Sprawami organizacyjnymi w czasie trwania seminarium zajmowała się mgr inż. **Elżbieta Miśniakiewicz** - sekretarz Opolskiego Koła PSMB, asystent w Katedrze Podstaw Projektowania Budowlanego WB.

Andrzej Słodziński

Wydział Elektrotechniki i Automatyki

■ Prof. dr hab. inż. **Jerzy Skubis** został mianowany przez Ministra Edukacji Narodowej z dniem 1 lutego 1999 r. na stanowisko profesora zwyczajnego w Politechnice Opolskiej.

Gratulujemy!

■ Ministerstwo Edukacji Narodowej poinformowało, iż podsekretarz stanu prof. dr hab. **Jerzy Zdrada** wyraził zgodę na uruchomienie w Politechnice Opolskiej na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki od roku akademickiego 2000/2001 studiów dziennych inżynierskich na kierunku *elektronika i telekomunikacja*.

■ II nagrodę w ogólnopolskim konkursie na najlepszą pracę dyplomową otrzymali pracownicy Katedry Automatyki, Elektroniki i Informatyki mgr inż. **Mariusz Pelc** i mgr inż. **Jacek Korniak** za pracę *„Metodyka projektowania i badania układów sterowania z wykorzystaniem algorytmów opartych na bazie logiki rozmytej"*, wykonanej pod kierunkiem prof. Ryszarda Rojka.

Konkurs organizowany jest co roku przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich.

■ 18 lutego br. miało miejsce spotkanie doktorantów z Wydziału Elektrotechniki i Automatyki z dziekanem wydziału prof. **Ryszardem Rojkiem** i pełnomocnikiem dziekana ds. studiów doktoranckich prof. **Jerzym Skubisem**. Na spotkaniu doktoranci przedstawili stan zaawansowania swoich rozpraw oraz plany na najbliższy rok. Ustalono, iż od nowego roku akademickiego, obok zajęć realizowanych systemem indywidualnym, zostanie uruchomione na wydziale seminarium doktoranckie, prowadzone przez prof. J. Skubisa oraz lektorat z języka angielskiego w wymiarze czterech godzin tygodniowo.

Uczestnicy spotkania podziękowali pani **Danucie Denickiej** za wykonywane prace administracyjne na rzecz studiów doktoranckich. Spotkanie uwidoczniono zostało na zdjęciu.

Na zdjęciu od lewej: prof. **Ryszard Rojek** mgr **Krzysztof Wróbel**, mgr **Joanna Kolańska**, prof. **Jerzy Skubis**, mgr **Grzegorz Bialic**, mgr **Jarosław Bednarski**, mgr **Grzegorz Siemiątkowski**.

■ W dniach 13–14 stycznia br. odbył się w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie Trzeci Przegląd Grantów Komitetu Badań Naukowych realizowanych w latach 1996–1998 z

zakresu akustyki. Organizatorem przeglądu był Komitet Akustyki Polskiej Akademii Nauk. W seminarium swoje referaty wygłosili: dr **Tomasz Boczar** *Analiza widma częstotliwości impulsów emisji akustycznej generowanych przez wyładowania niezupełne* oraz dr **Marcin Lorenc** *Dobór sposobu wzorcowania układów pomiarowych stosowanych w akustycznej metodzie oceny wyładowań elektrycznych.*

■ Pierwszy przewód doktorski został otwarty przez Radę Wydziału Elektrotechniki i Automatyki pracownikowi Katedry Automatyki, Elektroniki i Informatyki **mgr. inż. Ryszardowi Kopce** na podstawie wygłoszonego referatu pt. *Bezpieczeństwo stosowania systemów optycznych w środowiskach wybuchowych*. Promotorem przewodu doktorskiego jest prof. dr hab. inż. **Jerzy Frączek**.

■ Wydział Elektrotechniki i Automatyki od 1993 roku kształci inżynierów informatyków na studiach 3,5-rocznych dziennych i 4,5-rocznych zaocznych. W tym czasie wykształciliśmy pierwszych absolwentów w ramach specjalności: systemy informatyczne. Podjęli oni pracę w dużych renomowanych firmach krajowych i zagranicznych, jak również w wielu prywatnych. Przy realizacji procesu dydaktycznego staramy się zawsze łączyć wiedzę teoretyczną z praktyczną. Dążymy do przedstawienia możliwie szerokiego wachlarza problemów, występujących w informatyce. Od 1 października 1999 r. uruchamiamy magisterskie studia uzupełniające - zaoczne. Chcemy tym samym stworzyć możliwość pogłębiania i uzupełniania wiedzy tym wszystkim, którzy ukończyli studia inżynierskie lub licencjackie z informatyki. Po ukończeniu dwuletnich studiów absolwent uzyska tytuł magistra inżyniera informatyka.

Absolwent posiada przygotowanie teoretyczne i praktyczne z zakresu informatyki. Zna zasady projektowania systemów komputerowych, oprogramowania systemowego i aplikacyjnego. Jest przygotowany do projektowania, wdrażania i eksploatacji systemów oraz narzędzi informatycznych w różnych działach nauki, techniki , zarządzania. Zna nowoczesne narzędzia i systemy informatyczne, w tym wykorzystujące, m. in., metody sztucznej inteligencji oraz inteligentne systemy obliczania. Jest przygotowany do samodzielnej i twórczej pracy projektowej. Dzięki dobremu ogólnemu wykształceniu jest przygotowany do samodzielnego dokształcania się, a przez to do dostosowania się do rozwijającej się rzeczywistości informatycznej.

Rekrutacja na studia odbywa się bez egzaminu wstępnego dla absolwentów studiów informatycznych. Natomiast absolwenci dyscyplin pokrewnych mogą być przyjęci po pomyślnym odbyciu rozmowy kwalifikacyjnej, która odbędzie się w pierwszym tygodniu września. Studia będą uruchomione, jeśli zostanie przyjętych co najmniej 30 kandydatów. Opłata za studia wynosi 1 300 zł za semestr i jest uzależniona od ilości uczestników. Zajęcia na magisterskich studiach uzupełniających zaocznych odbywają się podczas zjazdów, co dwa tygodnie w soboty i niedziele.

Dokumenty kandydatów są przyjmowane do dnia 31 sierpnia 1999 r. przez dziekanat Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Opolskiej, Opole, ul. Sosnkowskiego 31, III piętro, pokój 321.

Wymagane dokumenty:

- świadectwo maturalne,
- dyplom ukończenia studiów wyższych,

PLAN STUDIÓW MAGISTERSKICH UZUPEŁNIAJĄCYCH ZAOCZNYCH

kierunek: informatyka,
specjalność: systemy informatyczne

Lp.	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin					Liczba godzin w semestrze																
							I				II				III				IV				
		Σ	W	C	L	P	S	W	C	L	P	S	W	C	L	P	S	W	C	L	P	S
1.	Jezyk angielski	48			48					16					16								
2.	Metody statystyczne	32	16		16			16[E]		16													
3.	Zintegrowane systemy zarządzania	32	16		16			16		16													
4.	Programowanie systemowe	32	16		16			16[E]															
5.	Projektowanie systemów informatycznych	64	32		32			16		16			16[E]		16								
6.	Bazy danych	32	16			16							16[E]			16							
7.	Programowanie współbieżne	32	16		16													16		16			
8.	Bezpieczeństwo w sieciach komputerowych	32	16			16												16[E]			16		
9.	Metody komputerowe w automatyce i metrologii	40	16		16	8							16		16						8		
10.	Systemy graficzne i wizyjne	32	16		16								16							16			
11.	Ekonometria	16	8			8												8[E]			8		
12.	Przedmiot wybieralny*	48				16												16					
13.	Praca przejściowa	4/s	32			4/s															4/s		
14.	Seminarium dyplomowe	3/s					3/s																3/s
15.	Praca dyplomowa	15/s				15/s																15/s	
		440	200		176	64		64		64			64		64	16		56		48	32		
		440						128					144					136					
																							32

* 1. sieci wybieralne, 2. sztuczna inteligencja, 3. inteligentne systemy obliczeniowe, 4. reengineering

- wypełniony przez kandydata formularz statystyczny,
- trzy fotografie formatu 37 × 52 mm bez nakrycia głowy na jasnym tle,
- kserokopia dowodu osobistego,
- dowód uiszczenia opłaty rekrutacyjnej.

Terminy rekrutacyjne:

- 31 sierpnia 1999 r. - termin składania dokumentów,
- 10 września 1999 r. - ogłoszenie listy zakwalifikowanych na studia,
- 24 września 1999 r. - przedstawienie w dziekanacie potwierdzenia opłaty za studia za I semestr.

Informacje można uzyskać:

dziekanat Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Opolskiej, Opole, ul. Sosnkowskiego 31, III piętro, pokój 321

tel./fax: (0 77) 458 04 75
tel. (0 77) 455 60 41 wew. 216

Jolanta Ukarma

POLITECHNIKA OPOLSKA
WYDZIAŁ ELEKTROTECHNIKI I AUTOMATYKI
ogłasza nabór na:
2 - semestralne STUDIA PODYPLOMOWE

INFORMATYKA W PROCESACH EDUKACYJNYCH

Studium przeznaczone jest dla absolwentów szkół wyższych, posiadających uprawnienia pedagogiczne i pragnących nabyć wiedzę z zakresu komputerowego wspomagania procesu dydaktycznego. Umożliwia ono uzyskanie uprawnień do nauczania przedmiotów informatycznych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Studium spełnia wymogi określone w Rozporządzeniu ministra edukacji narodowej z dnia 10 października 1991 roku (Dz. U. Nr 98) w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz wymogi programowe określone przez MEN dla przedmiotu elementy informatyki (obowiązuje szkoły średnie od 1 września 1992 r.).

Lp.	Przedmioty podstawowe	semestr I				semestr II			
		W	L	P	S	W	L	P	S
1.	Podstawy programowania	22[E]	30	15pk					
2.	Sprzęt komputerowy	15			15				
3.	Wybrane zagadnienia edukacji informat.	22[E]	15	15pk					
4.	Bezpieczeństwo i ochrona danych	8							
5.	Podstawy internetu	8							
6.	Sieci komputerowe					15[E]		15pk	
7.	Pracownia internetowa						15		10[E]
8.	Oprogramowanie użytkowe komputerów					30[E]	30		
9.	Informatyka szkolna					15		15pk	
10.	Praca końcowa							15	15
	RAZEM	75	45	30	15	60	45	45	25
	Łączna liczba godzin studium	165 + 175 = 340							

- termin rozpoczęcia zajęć – 1 października 1999 r.
- termin składania dokumentów –19 września 1999 r.
- odpłatność ok. 950 zł za semestr lub stypendium MEN (cena uzależniona jest od ilości uczestników),
- uzyskane kwalifikacje: uprawnienia do nauczania przedmiotów informatycznych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych,
- dokumenty przyjmuje i dodatkowych informacji udziela:

dziekanat Wydziału Elektrotechniki i Automatyki
Politechnika Opolska
ul. Sosnkowskiego 31
III piętro, pokój 321
tel./fax (0 77) 458 04 75
tel. (0 77) 455 60 41 wew. 21

Wydział Mechaniczny

Z przyjemnością informujemy, że w ***Złotej Księdze Nauki Polskiej 1999*** znalazł się taki oto zapis:

Włodzimierz Kotowski

prof. zw. dr hab. inż.
ur. 28.06.1928. Starogard Gd.

Adres domowy

ul. Malinowa 10, 47-220 Kędzierzyn-Koźle

kierunki działalności naukowej i specjalności

katalizatory syntezy metanolu oraz hydrokrakingu pozostałości z próżniowej destylacji ropy; procesy syntezy metanolu oraz przetwarzania ropy;

stanowisko i miejsce pracy

kierownik Katedry Techniki Cieplnej i Aparatury Przemysłowej, Politechnika Opolska,
Katedra Techniki Cieplnej i Aparatury Przemysłowej,
ul. S. Mikołajczyka 5,
45–271 Opole;

studia, stopnie i tytuły naukowe

studia – Politechnika Śląska w Gliwicach 1961;
doktor – Politechnika Śląska 1964;
doktor habilitowany – Politechnika Śląska 1968;
profesor nadzwyczajny – 1974;
profesor zwyczajny – 1988;

liczba patentów – 49;

całkowita liczba publikacji – 117;

najważniejsze publikacje

Chemie Ingenieur Technik, Chemische Technik, Catalysis Letters, Chemia stosowana, Chemical Biochemical Engineering, Gluckauf - Forschungshefte, Inżynieria Chemiczna i Procesowa, Erdol u. Kohle. Erdgas. Petrochemie: Przemysł Chemiczny;

najważniejsze wyróżnienia

Nagroda Państwowa II stopnia "za opracowanie podstaw naukowych niskociśnieniowej syntezy metanolu na kataliz. miedziowych" - 1970, w ramach tej pracy badawczo-wdrożeniowej wyświetlono aktywujący wpływ dwutlenku węgla - zawartego w gazie syntezowym - na miedziowe katalizatory. Wytwórnię o mocy 100 000 t/r. wybudow. W Z. A. Chorzów;

przynależność do organizacji naukowych

SIT-Pchem od 1950, wiceprezes Oddziału w Oświęcimiu; NOT - Oddział w Opolu - wiceprezes Zarządu Oddziału;

inne osiągnięcia

"Opracowanie i wdrożenie w Z. Ch. - Blachownia technologii produkcji asfaltów ekstrakcyjnych metodą ciągłą na bazie odpadów porafinacyjnych Petrochemii Płock"; Wyróżnienie "Mistrz Techniki Polskiej" 1973;

zainteresowania

żeglarstwo, narciarstwo.

Serdecznie gratulujemy, Panie Profesorze!

Maria Mazur

■ W dniach 18-21.01.1999 r. profesor **Ewald Macha** uczestniczył w XII Konferencji Naukowej "Problemy rozwoju maszyn roboczych", która odbyła się w Zakopanem. Prof. E. Macha był członkiem Komitetu Naukowego konferencji i przewodniczył jednej z sesji.
Katedrze Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn Politechniki Opolskiej powierzono organizację XIV konferencji z tego cyklu, która odbędzie się w 2004 roku. Jej współorganizatorem będzie kluczborski FAMAK.

■ 2 lutego wyjechał do Nottingham w Anglii student V roku Wydziału Mechanicznego **Aleksander Karolczuk**. Będzie tam odbywał półroczny staż naukowy w ramach programu TEMPUS.

Ewa Helleńska

Instytut Zarządzania

KOMPUTEROWO ZINTEGROWANE ZARZĄDZANIE

Spotkanie nauki z przemysłem

Pod takim hasłem, w dniach 11–13 stycznia 1999 roku, w stolicy polskich Tatr, Zakopanem, odbyła się **II ogólnopolska konferencja naukowa**, zorganizowana przez **Katedrę Inżynierii Produkcji Politechniki Opolskiej** oraz przez **Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich** (SIMP).

Celem konferencji była wymiana informacji o stanie badań i wdrożeniach przemysłowych pomiędzy przedstawicielami wyższych uczelni, zakładów produkcyjnych, krajowymi twórcami oprogramowania oraz przedstawicielami firm zagranicznych, oferujących programy wspomagające zarządzanie.

Badania, związane z inżynierią produkcji i zarządzaniem, są obecnie realizowane przez środowiska naukowe w prawie wszystkich uczelniach technicznych, ekonomicznych oraz na uniwersytetach. Już drugie tego typu spotkanie (poprzednia konferencja odbyła się dokładnie rok temu) miało być również – w intencji organizatorów – kolejną okazją do integracji środowiska, a w konsekwencji, do integracji podejmowanych działań.

Zanim sama konferencja mogła dojść do skutku, niezbędne było poświęcenie ogromu czasu i wysiłku na jej przygotowanie. Komitetem organizacyjnym po raz drugi dowodził prof. **Ryszard Knosala** – kierownik Katedry Inżynierii Produkcji przy Instytucie Zarządzania PO, a w jego skład weszli ponadto pracownicy katedry i studenci – członkowie koła naukowego EXPERT, funkcjonującego przy ww. katedrze: dr **Bogusław Szuba**, mgr **Piotr Chwastyk**, mgr **Alfred Paszek** oraz **Mariusz Kołosowski** i **Roman Łężniak**.

Patronat nad konferencją objęli: JM Rektor Politechniki Opolskiej, prof. **Józef Suchy** oraz przewodniczący Zarządu Głównego SIMP, mgr inż. **Kazimierz Rajzer**. Komitet programowy natomiast stanowili: prof. **Maciej Bałtowski**, prof. **Zbigniew Banaszak**, prof. **Józef Bendkowski**, dyrektor gen. **Aleksander Benning**, prof. **Piotr Blaik**, prof. **Edward Chlebus**, prof. **Ireneusz Durlik**, prof. **Józef Grabowski**, prof. **Tadeusz Karpiński**, prof. **Jan Kaźmierczak**, prof. **Ryszard Knosala (przewodniczący)**, prof. **Zdzisław Kabza**, prof. **Jan Koch**, prof. **Mieczysław Korzyński**, prof. **Rudolf Kośmider**, prof. **Tadeusz Krupa**, prof. **Józef Matuszek**, prof. **Marian Partyka**, prof. **Jan Pyka**, prof. **Ryszard Rojek**, prof. **Henryk Sroka**, prof. **Jan Szadkowski**, prof. **Adam Starostecki**, prof. **Andrzej Tubielewicz**, prof. **Zenobia Weiss**, prof. **Jerzy Zieliński** oraz prof. **Mirosław Zaborowski**.

II ogólnopolska konferencja "Komputerowo zintegrowane zarządzanie" wzbudziła bardzo duże zainteresowanie. Do udziału w niej zgłosiło się 116 uczestników (o 12 więcej w porównaniu do zeszłego roku), reprezentujących 35 instytucji, w tym 18 politechnik, 5 uniwersytetów, 2 akademie ekonomiczne, Polską Akademię Nauk oraz 9 ośrodków przemysłowych. Opublikowano łącznie 67 prac, przy czym 60 z nich w wydanej przez Wydawnictwa Naukowo-Techniczne książce pod red. **Ryszarda Knosali**, a pozostałych 7 w numerze 3-4/98 czasopisma *Zarządzanie produkcją*. Ponadto, w ramach 20 sesji tematycznych wygłoszono 65 referatów.

Spośród pracowników Politechniki Opolskiej w konferencji udział wzięli:

- prof. **Ryszard Knosala** z kilkoma referatami oraz członkowie komitetu organizacyjnego: mgr **Piotr Chwastyk**, **Mariusz Kołosowski** i **Roman Łężniak** - Katedra Inżynierii Produkcji przy IZ PO,
- prof. **Rudolf Kośmider** - dyrektor Instytutu Zarządzania PO, kierownik Katedry Nauk o Zarządzaniu,
- prof. **Marian Partyka** – Katedra Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn przy WM PO (z referatem),
- dr **Agata Zagórowska** – z-ca dyrektora Instytutu Zarządzania, pracownik Katedry Ergonomii i Socjologii Zarządzania,
- dr **Krzysztof Malik** – Zakład Nauk Ekonomicznych przy IZ PO (z referatem),
- dr **Małgorzata Kaliczyńska** – Katedra Automatyki, Elektroniki i Informatyki przy WEiA PO,
- mgr **Katarzyna Kowalczyk** – Katedra Elektrowni i Systemów Pomiarowych przy WEiA PO (z referatem),
- mgr **Elżbieta Karaś** i **mgr Ewa Kąciak** - Katedra Nauk o Zarządzaniu przy IZ PO oraz
- **Barbara Fabiańczyk** i **Marzena Szewczuk –** koło naukowe EXPERT.

Pierwszy punkt konferencji stanowiło przywitanie wszystkich jej uczestników przez przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego, prof. Ryszarda Knosalę, po czym nastąpiło oficjalne otwarcie konferencji, którego dokonał wiceprezes Zarządu Głównego SIMP, dr **Andrzej Ciszewski** (niestety, nieobecni byli JM Rektor Politechniki Opolskiej, prof. Józef Suchy oraz przewodniczący Zarządu Głównego SIMP, mgr inż. Kazimierz Rajzer).

Obrady, obejmujące wygłaszanie referatów, prezentację profesjonalnych systemów komputerowych oraz dyskusje, zostały podzielone na trzy dni.

W poniedziałek, 11 stycznia, obradami kierowali: dr Andrzej Ciszewski (sesja I) oraz prof. **Edward Chlebus** (sesja II). Po obiedzie kolejnym sesjom przewodniczyli: prof. **Jerzy Zieliński** (sesja III), prof. **Mirosław Zaborowski** (sesja IV), prof. **Ireneusz Durlik** (sesja V), prof. **Jan Szadkowski** (sesja VI), prof. **Jan Stachowicz** (sesja VII) oraz prof. **Jarosław Plichta** (sesja VIII). Na zakończenie pierwszego dnia obrad odbyła się uroczysta kolacja.

We wtorek, 12 stycznia, obradami kierowali: prof. **Adam Starostecki** (sesja IX), prof. **Zbigniew Banaszak** (sesja X), dr **Elżbieta Krajewska-Bińczyk** (sesja XI), prof. **Marian Partyka** (sesja XII), prof. **Jan Kaźmierczak** (sesja XIII) oraz prof. **Tadeusz Krupa** (sesja XIV). Po kolacji uczestnicy konferencji wzięli udział w specjalnie dla nich zaprezentowanym spektaklu "Teatru Witkacego".

Ostatni, trzeci dzień obrad, upłynął pod znakiem ostatnich 6 sesji, których przebiegiem kierowali: prof. **Józef Matuszek** i prof. **Marek Brzeziński** (sesja XV), prof. **Rudolf Kośmider** i prof. **Teresa Znamierowska** (sesja XVI), prof. **Zenobia Weiss** (sesja XVII), prof. **Andrzej Tubielewicz** (sesja XVIII), prof. **Józef Gawlik** i prof. **Marek Lisiecki** (sesja XIX), prof. **Mieczysław Korzyński** (sesja XX, ostatnia). Finalnym punktem obrad było podsumowanie i zamknięcie konferencji.

Wszyscy uczestnicy konferencji, podobnie jak przed rokiem, podkreślali bardzo dobre przygotowanie oraz organizację, a także atmosferę panującą w czasie jej trwania. Dom wczasowy "Hyrny", który stał się niejako tradycyjnym miejscem obrad, oczekuje już III konferencji nt. *komputerowo zintegrowanego zarządzania*, która odbędzie się w dniach **10–12 stycznia 2000 roku**.

Do zobaczenia !!!

Rafał Matwiejczuk

Zakład Fizyki

Pracownicy Zakładu Fizyki prof. **Tadeusz Górecki**, mgr **Barbara Klimesz** oraz mgr **Aleksandra Żurawska** dniach 22–26 lutego br. byli uczestnikami konferencji naukowej "28th Winter School on Molecular and Quantum Acoustics" i "4th Workshop on Photoacoustics and Photothermics", zorganizowanej przez Oddział Górnośląski Polskiego Towarzystwa Akustycznego. Wygłosili tam referaty pt. Acoustic emission accompanying the phase transitions in metals and compounds (autorstwa B. Klimesz i T. Góreckiego) oraz Photoacoustic detection of phase transitions in paraffins and paraffin waxes (A. Żurawska, T. Górecki). Jak zapewniają uczestnicy, pogoda i humory dopisały wszystkim.

Dokończenie ze strony 3

należą do niej również Norwegia i Szwajcaria, które nie są członkami Unii. Organizacja, założona w 1953 r., prowadzi swą działalność w komisjach i w grupach roboczych. Do jej zadań należy współpraca z organizacjami odlewniczymi różnych krajów, także tych, które nie są jej członkami. Na posiedzeniach poruszane są wszelkie problemy, związane z branżą odlewniczą (np. gospodarcze, techniczne, socjalne). Pole działania grup roboczych to przede wszystkim wzajemne informowanie się o sytuacji ekonomicznej producentów odlewów. Sekcje CAEF zajmują się analizą ekonomiczną procesów produkcji poszczególnych wyrobów.

– Jakie będą reperkusje przyjęcia do CAEF?

J. S.:CAEF przedstawił Komisji Europejskiej problemy branży odlewniczej, w wyniku czego rozpoczęto prace nad pakietem legislacyjnym, który ma obowiązywać od 2001 roku, ponieważ rozwiązania prawne, dotyczące odlewnictwa na razie są „wmontowane" w uregulowania, które opracowano dla górnictwa i hutnictwa. Dzięki członkostwu w CAEF możemy uczestniczyć w pracach komisji, mamy wpływ na uzgodnienia standardów ekonomicznych, technicznych i - przede wszystkim - pełny dostęp do informacji na temat perspektyw rozwoju branży w Europie.

– Spotkanie w parlamencie miało dość niezwykłą oprawę, gdyż odbyło się w dniu, w którym przyjmowano Polskę do NATO. Proszę o parę słów na ten temat.

J. S. : Atrakcją pobytu na Wiejskiej był udział w uroczystości wciągania flagi NATO przed siedzibą naszego parlamentu. Odlewnicy byli tu jak najbardziej „na miejscu", bo z ich produktów korzysta przecież każda armia świata. Dlatego w wystąpieniu wyraziłem nadzieję, że będziemy mieli okazję produkować nowoczesny sprzęt wysokiej jakości dla NATO-wskiego wojska. Uroczystości, które zgromadziły korpus dyplomatyczny, parlamentarzystów oraz rzesze dziennikarzy, otworzyła wicemarszałek senatu A. Grześkowiak, odegrano hymn państwowy i wciągnięto flagę na maszt, po czym odbyła się defilada.

– Dziękuję za rozmowę.

Marian Ciepaj

NOWA KODYFIKACJA KARNA (CZ. II)

Pragnienie miłości i pragnienie bogactwa to dwie najpotężniejsze pasje, które rządzą współczesnymi ludźmi. Są one tak wszechwładne, że ludzie zabijają się wzajemnie i uciekają się do wszelkich sposobów, byle zaspokoić to opętanie swych serc.
Mulk Raj Anand, „Idylla kaszmirska"

Nie ma nic straszniejszego jak to, co siedzi wewnątrz człowieka: w żaden sposób nie można dotrzeć do samego dna.
Michał Szołochow, „Cichy Don"

Przestępstwo i kara

Od pojęcia przestępstwa znacznie szerszym jest pojęcie czynu. Czynem jest fragment zewnętrznego zachowania się człowieka, mający wymiar społeczny; każde przestępstwo jest czynem, ale nie każdy czyn jest przestępstwem. Zachowanie się człowieka może być nie tylko aktywne (działanie), ale także pasywne (bierne), będące odwrotnością działania, jego brakiem - czyli zaniechaniem. Na gruncie nauk prawnych czyn wywołuje określone skutki prawne. W polskim prawie karnym przestępstwem jest tylko taki czyn człowieka, który jest społecznie szkodliwy, bezprawny, zagrożony karą (karalny), zawiniony. W przytoczonej definicji przestępstwa wyróżnić możemy jej aspekt materialny i formalny. Aspekt materialny wyraża się w społecznej szkodliwości czynu przestępnego; w ten sposób ustawodawca odpowiada na pytanie, jakie czyny i dlaczego uznaje się za przestępstwa. Natomiast formalny aspekt definicji wyraża się w ocenie danego czynu wyłącznie z pozycji obowiązującego prawa, bez względu na charakter i społeczne konotacje tego czynu (w tym aspekcie przestępstwem jest czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia).

Czynem w rozumieniu prawa karnego jest tylko takie zewnętrzne zachowanie człowieka, które zależy wyłącznie od jego woli, zachodzi w warunkach wolności wyboru; natomiast te zachowania się człowieka, które są odruchami albo podejmowane są w warunkach przymusu fizycznego, nie są czynami, albowiem brak w nich możliwości wyboru. Gdy mówimy, że przestępstwem jest zawsze czyn człowieka, to podkreślamy przez to, że tylko człowiek, osoba fizyczna może być podmiotem przestępstwa, a nie może nim być np. zwierzę lub osoba prawna (chociaż odpowiedzialność karną zwierząt przewidywały systemy prawne starożytności, a odpowiedzialność karną osób prawnych przewiduje np. francuski kodeks karny z 1992 r.).

Przestępstwo jest czynem społecznie szkodliwym, to znaczy, niezależnie od stanu psychicznego sprawcy - obiektywnie i rzeczywiście godzi w społecznie uznane wartości, tj. w dobra prawne. Może się to przejawiać w tym, że określony czyn bądź narusza konkretne dobro prawne, bądź dobru temu bezpośrednio zagraża. Stopień społecznej szkodliwości czynu określają przede wszystkim: rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, motywy działania sprawcy i in. Stopień społecznej szkodliwości danego zachowania się może być zróżnicowany, w konsekwencji więc w konkretnym wypadku czyn zabroniony przez ustawę karną może być społecznie szkodliwy albo być szkodliwy w niewielkim tylko stopniu. Czyn taki nie jest wówczas przestępstwem i nie powoduje odpowiedzialności karnej, chociaż może powodować odpowiedzialność sprawcy przed innym organem państwowym, instytucją albo organizacją w zakresie ich właściwości; może to być np. odpowiedzialność pracownicza dyscyplinarna itp.

Przestępstwo jest czynem bezprawnym, czyli czynem sprzecznym z obowiązującym prawem karnym. Pojęcie czynu bezprawnego jest szersze od pojęcia przestępstwa. Są bowiem czyny sprzeczne z prawem cywilnym (tzw. delikty cywilne), z prawem administracyjnym, i powodują one powstanie odpowiedzialności cywilnej czy administracyjnej; czyny te choć sprzeczne z obowiązującym prawem (bezprawne) nie są przestępstwami, jeżeli nie naruszają normy prawa karnego.

Przestępstwo jest czynem zabronionym przez ustawę pod groźbą kary. Zagrożenie karą jest nieodłączną cechą pojęcia przestępstwa. Wyraża ono ujemną ocenę danego czynu przez ustawodawcę i jest skierowaną do potencjalnego sprawcy zapowiedzią zastosowania wobec niego kary w razie popełnienia tego czynu. W art. 115 § 1 kodeks karny stanowi, iż czynem zabronionym jest zachowanie o znamionach określonych w ustawie karnej.

Polski kodeks karny nie definiuje winy, pozostawiając to zagadnienie teorii prawa karnego. Bliższe określenie, czym jest wina w prawie karnym natrafia na trudności, o czym świadczy fakt występowania w doktrynie prawa karnego różnorodnych teorii winy (np. teorii psychologicznej winy, teorii normatywnej winy). Nie ulega natomiast wątpliwości, że wina jest zjawiskiem psychicznym, które towarzyszy zewnętrznemu zachowaniu się sprawcy. Powszechnie przyjmuje się, że wina polega na określonym stosunku sprawcy do jego czynu, przy czym stosunek ten może mieć postać umyślności lub nieumyślności. Na tej podstawie wyodrębnia się dwa podstawowe rodzaje winy: winę umyślną i winę nieumyślną. W zakresie każdego rodzaju winy kodeks karny wyróżnia określone formy winy.

Wina oraz jej rodzaje i formy ma zasadnicze znaczenie w zakresie odpowiedzialności karnej. Wina jest jednym z ustawowych znamion przestępstwa, albowiem przestępstwem jest nie tylko czyn zabroniony przez ustawę pod groźbą kary, bezprawny, ale także - zawiniony. Do powstania odpowiedzialności karnej nie wystarczy zatem istnienie związku przyczynowego między zachowaniem się sprawcy a skutkiem tego zachowania się, niezbędne jest także istnienie związku podmiotowego, który określamy terminem „wina".

Określenie winy umyślnej zawarte jest w art. 9 § 1 k.k. W myśl tego przepisu czyn zabroniony popełniony jest umyślnie, jeżeli sprawca ma zamiar jego popełnienia, to jest: chce go popełnić albo przewiduje możliwość jego popełnienia, na to się godzi. Jak z tego wynika, zamiar popełnienia czynu zabronionego może występować w dwóch formach : a) zamiaru bezpośredniego (dolus directus) - gdy sprawca chce popełnić czyn zabroniony, b) zamiaru ewentualnego (dolus eventualis - gdy sprawca przewidując możliwość popełnienia czynu zabronionego, na to się godzi.

Kodeks karny w art. 9 § 2 winę nieumyślną określa następująco: „Czyn zabroniony popełniony jest nieumyślnie, jeżeli sprawca nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia go jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał albo mógł przewidywać.

Odpowiedzialności karnej podlega ten, kto popełnił przestępstwo, czyli dopuścił się czynu zabronionego pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia. Są wszakże okoliczności, które sprawiają, że popełnienie przestępstwa nie powoduje powstania odpowiedzialności karnej jego sprawcy. Przyczyny, wyłączające odpowiedzialność karną, mają różnorodny charakter. Mogą one być związane ze stanem psychicznym sprawcy (np. niepoczytalność). Wyłączenie odpowiedzialności karnej może być również oparte na szczególnej regulacji prawnokarnej, w myśl której czyn posiadający ustawowe znamiona przestępstwa nie jest jednak czynem sprzecznym z normą prawa karnego. Na określenie czynu, wypełniającego ustawowe znamiona przestępstwa, który ze względu na brak społecznej szkodliwości zostaje przez prawo pozbawiony cechy bezprawności karnej, często używa się nazwy „kontratyp"; termin ten ma oznaczać przeciwstawność typom czynów karalnych, określonych w ustawie.

Do okoliczności wyłączających odpowiedzialność karną zaliczamy: 1) okoliczności wyłączające bezprawność czynu, 2) okoliczności wyłączające winę.

Według prawa polskiego czynowi, który wypełnia ustawowe znamiona przestępstwa brak jest cechy bezprawności w następujących wypadkach (kontratypy): a) obrona konieczna, b) stan wyższej konieczności, c) działanie w granicach uprawnień lub obowiązków, d) zgoda pokrzywdzonego, e) rozkaz przełożonego, f) dozwolone ryzyko.

Do okoliczności wyłączających winę należą: a) niepoczytalność, b) błąd.

Na gruncie nauk prawnych pojęcie kary używane bywa w zróżnicowanych znaczeniach; zawsze jednak kara jest ujemną reakcją społeczną na zachowanie się człowieka. Wszystkie rodzaje kar, z jakimi mamy do czynienia w kontekście prawnym, np. kary administracyjne, kary umowne, kary grzywny, kary za wykroczenia, kary porządkowe różnią się zasadniczo od kar, zapadających w toku postępowania karnego, które noszą miano kar kryminalnych. Od wymienionych kar, karę kryminalną różni to, iż wymierzana jest za czyny, które naruszają porządek prawny w sposób w najwyższym stopniu szkodliwy, a sprawcy tego naruszenia kara kryminalna wyrządza dolegliwość niewspółmiernie większą od dolegliwości, jaka wiąże się z jakąkolwiek inną karą, spotykaną w społeczeństwie cywilizowanym. Tak więc kara (kryminalna) jest powszechnie określana jako nałożona przez sąd na sprawcę przestępstwa celowa dolegliwość, będąca odpowiedzią na czyn przestępny, wyrażająca wobec niego społeczne potępienie i przewidziana w obowiązującej ustawie. Żadna sankcja nie jest wolna od dolegliwości, jednakże w odniesieniu do sankcji innych niż kara, dolegliwość jest najczęściej niezamierzona, lecz tylko nieuchronna; natomiast sankcja karna jest dolegliwością zamierzoną, celową, dotykającą osobiście sprawcę, pozbawiającą go dóbr podstawowych: życia, wolności, majątku, przywilejów, tytułów, stanowisk itd. Nie są natomiast karami tzw. środki zabezpieczające (np. zamknięcie w zakładzie psychiatrycznym), które stosowane nie za popełnienie czynu zabronionego, ale w związku z nim i chociaż zawierają również element dolegliwości, to jest to dolegliwość nie zamierzona.

Stosowanie kary miało różnorodne uzasadnienia. W starożytności karę traktowano jako odpłatę za przestępstwo, odwet: oko za oko, ząb za ząb (tzw. prawo talionu), chociaż już wtedy spotykamy celowościową racjonalizację kary (występuje ona w poglądach Protagorasa, Seneki, św. Augustyna); stąd często przytaczana paremia: nemo prudens punit guia peccatum est, sed ne peccetur (nikt rozsądny nie karze dlatego, że popełniono przestępstwo, lecz po to, by przestępstw nie popełniano). W przeciwieństwie do racjonalizacji celowościowych, do kary jako odwetu, jako instrumentu sprawiedliwości odwołują się tzw. racjonalizacje metafizyczne, które najpełniej zostały wyrażone w poglądach idealistów niemieckich: Kanta i Hegla. U Kanta kara jest konieczną moralną odpowiedzią społeczeństwa na przestępstwo, albowiem kategoryczny imperatyw oparty na czystym rozumie domaga się aby każdego spotkało to, czego warte są jego czyny. Natomiast u Hegla kara jest koniecznością dialektyczną: przestępstwo jest zaprzeczeniem (negacją) prawa, a kara jest zaprzeczeniem przestępstwa (negacją negacji). Dzięki tej swojej funkcji kara usuwa bezprawie i przywraca absolutny porządek prawny.

Współcześnie, nie pomniejszając sprawiedliwościowej funkcji kary, przed karą stawiane są nowe kierunki jej oddziaływania: prewencja i resocjalizacja.

Prewencja (jej geneza związana z nazwiskiem włoskiego teoretyka Cezare Beccaria: „O przestępstwach i karach",1764), której istota polega na zapobieganiu ponownemu popełnieniu przestępstwa może występować jako prewencja ogólna albo jako prewencja szczególna. Prewencja ogólna ma na celu powstrzymywanie innych niż sprawca osób od popełniania przestępstw poprzez upowszechnianie przekonania, że przestępstwa nie pozostają bezkarne, a ich popełnianie nigdy nie może się opłacić oraz poprzez różnorodne oddziaływania, podnoszące kulturę prawną społeczeństwa. Prewencja szczególna natomiast ma na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw przez samego skazanego. Z tego punktu widzenia kara ma służyć zastraszeniu sprawcy, jego poprawie i unieszkodliwieniu. Zastraszenie sprawcy osiąga się poprzez wymierzenie mu i wykonanie kary proporcjonalnej do wagi przestępstwa; poprawa sprawy polega na zmianie dotychczasowej negatywnej społecznie postawy na postawę pozytywną; unieszkodliwienie sprawcy jest wskazane w sytuacji, gdy nie udało się osiągnąć ani zastraszenia ani poprawy, a zachodzi obawa, że sprawca będzie się dalej dopuszczał czynów społecznie szkodliwych. Wymierzenie sprawcy kary i jej wykonanie ma też zapewnić pewną reedukację sprawcy i umożliwić mu powrót do społeczeństwa (resocjalizacja). Dla osiągnięcia wychowawczych celów kary stosowane są takie środki prawnokarne jak: warunkowe umorzenie postępowania karnego, warunkowe zawieszenie wykonania kary, warunkowe przedterminowe zwolnienie, wskazówki dla sądu, że przy wymiarze kary ma się kierować również cechami osobistymi sprawcy itp.

Polski kodeks karny rozróżnia: kary i środki karne. Kary mają charakter samoistny: za dane przestępstwo może być wymierzona tylko jedna kara. Jednakże w myśl art. 33 § 2 i 3 k.k. sąd może wymierzyć grzywnę obok kary pozbawienia wolności, jeżeli sprawca dopuścił się czynu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub taką korzyść osiągnął. Natomiast środki karne mogą być w zasadzie orzekane tylko łącznie z karą, stanowiąc jej uzupełnienie lub dodatkową moralną dezaprobatę wobec popełnionego przestępstwa. Niekiedy jednak możliwe jest wymierzenie tylko środka karnego, np. w myśl art. 61 k.k. w wypadkach wska-

zanych w ustawie sąd może odstąpić od wymierzenia kary, co nie stoi na przeszkodzie orzeczeniu środka karnego.

Zgodnie z art. 32 k.k. karami są: 1) grzywna, b) ograniczenie wolności, 3) pozbawienie wolności, 4) 25 lat pozbawienia wolności, 5) dożywotnie pozbawienie wolności.

Grzywna jest karą majątkową, polegającą na ściąganiu z majątku skazanego określonej kwoty pieniężnej na rzecz Skarbu Państwa. Celem grzywny (podobnie zresztą jak i innych kar majątkowych) jest uniemożliwienie sprawcy korzystania z majątkowych owoców czynu zabronionego, w myśl zasady, że przestępstwo nie może się sprawcy „opłacać". Grzywna jest karą bardzo elastyczną, gdyż z łatwością można ją dostosować do rozmiarów szkody wyrządzonej czynem przestępnym oraz stanu majątkowego sprawcy. Zaletą grzywny, oprócz wymienionej tu już cechy jest także to, iż w wypadku popełnienia przestępstwa mniejszej wagi, występuje ona wyłącznie jako kara samoistna, natomiast w wypadku cięższych przestępstw grzywna uzupełnia represyjność orzeczenia karnego w sferze majątkowej sprawcy. Natomiast wadą grzywny jest możliwość uiszczenia jej nie przez skazanego, lecz przez inną osobę (np. z kręgu rodziny lub przyjaciół).

Kodeks karny rozróżnia dwa rodzaje grzywny: a) grzywna jako jedyna kara (grzywna samoistna) i b) grzywna orzekana obok kary pozbawienia wolności. Grzywnę wymierza się w stawkach dziennych, określając liczbę stawek oraz wysokość jednej stawki; jeżeli ustawa nie stanowi inaczej najniższa liczba stawek wynosi 10, zaś najwyższa 360 (art. 33. § 1. k.k).

Zasadą jest jednak, że kara grzywny występuje zawsze alternatywnie z karą pozbawienia wolności oraz karą ograniczenia wolności. Inny charakter ma grzywna orzekana obok kary pozbawienia wolności. Chociaż pozostaje ona karą zasadniczą, to pełni w tym wypadku funkcję kary dodatkowej i „manifestuje" nieopłacalność popełniania przestępstwa. Sąd obligatoryjnie wymierza grzywnę w wypadkach wskazanych w ustawie. Natomiast sąd może wymierzyć grzywnę, jeżeli sprawca działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub taką korzyść osiągnął. Ustalając stawkę dzienną, sąd bierze pod uwagę dochody sprawcy jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe; stawka dzienna nie może być niższa od 10 zł ani przekraczać 2000 zł (art. 36. § 2. i 3. k.k.).

Kara ograniczenia wolności nie izoluje skazanego od społeczeństwa, nie jest odbywana w zakładzie karnym, a tylko pozbawia skazanego niektórych praw obywatelskich i nakłada na niego określone obowiązki.

Kara ograniczenia wolności trwa najkrócej miesiąc, najdłużej 12 miesięcy; wymierza się ją w miesiącach. W czasie odbywania kary skazany: 1)nie może bez zgody sądu zmieniać miejsca stałego pobytu, 2) jest obowiązany do wykonywania pracy wskazanej przez sąd, 3) ma obowiązek udzielania wyjaśnień, dotyczących przebiegu odbywania kary (art. 34 k.k.). Kara ograniczenia wolności ma na celu kształtowanie społecznie pożądanej postawy skazanego w drodze wykonywania przez niego wyznaczonej mu pracy w warunkach ograniczenia wolności. Skazany ma obowiązek pracować sumiennie i wydajnie oraz przestrzegać ustalonego organizacją pracy porządku i dyscypliny. Karę ograniczenia wolności wykonuje się w miejscu zamieszkania lub zatrudnienia skazanego albo w niewielkiej odległości od tego miejsca, chyba że ważne względy przemawiają za wykonaniem kary w innym miejscu. Szczególne znaczenie, z punktu widzenia celu tej kary, ma zatem obowiązek wykonywania pracy wskazanej przez sąd. Obowiązek pracy może być realizowany w następujący sposób. Po pierwsze, może polegać na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w odpowiednim zakładzie pracy lub instytucji użyteczności publicznej, w wymiarze od 20 do 40 godzin w stosunku miesięcznym. Po drugie, jeżeli skazany jest zatrudniony, to sąd zamiast obowiązku określonego powyżej, może orzec potrącenie od 10 do 25 proc. wynagrodzenia za pracę na rzecz Skarbu Państwa albo na cel społeczny wskazany przez sąd. Ponadto w okresie odbywania kary w tej formie skazany nie może rozwiązać bez zgody sądu stosunku pracy. Miejsce, czas, rodzaj lub sposób wykonywania wskazanego powyżej obowiązku pracy określa sąd po wysłuchaniu skazanego (art. 35 k.k.).

Pozostałe obowiązki związane z karą ograniczenia wolności mają charakter fakultatywny: sąd może, wymierzając karę ograniczenia wolności, zobowiązać skazanego do: 1) naprawienia w całości albo w części szkody wyrządzonej przestępstwem, 2) przeproszenia pokrzywdzonego, 3)wykonywania ciążącego na nim obowiązku łożenia na utrzymanie innej osoby. Sąd może również oddać skazanego pod dozór kuratora.

Kara pozbawienia wolności polega na odizolowaniu skazanego od społeczeństwa przez umieszczenie w zamkniętym zakładzie karnym i poddanie ograniczeniom określonym w ustawie karnej oraz w regulaminie wykonywania kary. Odseparowanie więźnia od jego środowiska społecznego, rodzinnego i zawodowego, przekreślenie jego normalnej aktywność, poddawanie go stałemu dozorowi służb więziennych są dla człowieka źródłem trudnej do zniesienia przykrości.

Kara pozbawienia wolności trwa najkrócej miesiąc, najdłużej 15 lat. Wymierza się ją w miesiącach i latach (art. 37. k.k.). Jeżeli ustawa przewiduje obniżenie górnej granicy ustawowego zagrożenia, kara wymierzona za przestępstwo zagrożone karą dożywotniego pozbawienia wolności nie może przekraczać 25 lat pozbawienia wolności, a za przestępstwo zagrożone karą 25 lat pozbawienia wolności - nie może przekraczać 15 lat pozbawienia wolności. Karę pozbawienia wolności wykonuje się według zasady indywidualizacji metod i środków oddziaływania penitencjarnego tak, aby wpływała ona wychowawczo na skazanego, kształtowała jego właściwy stosunek do pracy, wdrażała go do przestrzegania porządku prawnego i tym samym przeciwdziałała ponownemu popełnianiu przestępstwa. Skazany ma obowiązek wykonywania pracy lub pobierania nauki oraz obowiązek przestrzegania porządku w zakładzie karnym. Skazany ma ponadto obowiązek stosować się do wydawanych przez właściwe organy poleceń, zmierzających do wykonania orzeczenia. Kary wykonuje się w sposób humanitarny, z poszanowaniem godności ludzkiej skazanego.

Karę pozbawienia wolności wykonuje się w zakładach karnych różniących się między sobą pod względem warunków i rygorów odbywania tej kary. Istnieją następujące zakłady karne:
1) zakłady karne dla młodocianych,
2) zakłady karne dla odbywających karę po raz pierwszy,
2) zakłady karne dla recydywistów penitencjarnych,
4) zakłady karne dla odbywających karę aresztu wojskowego.

Wymienione zakłady karne mogą być organizowane jako zakłady karne typu zamkniętego, półotwartego i otwartego. Różnią się one stopniem zabezpieczenia, stopniem izolacji skaza-

Ciąg dalszy na stronie 21

„BuM" - nowe pismo w regionie

Od kilku miesięcy trwały prace przygotowawcze nad wydaniem regionalnego pisma nt. problemów związanych z budownictwem. Pod koniec lutego ukazał się jego pierwszy numer. Redakcja zamierza wydawać pismo cyklicznie, co miesiąc. Przewrotna nazwa BuM miała początkowo tylu zwolenników, co przeciwników, a utworzono ją z pierwszych liter podtytułu: budownictwo – usługi - mieszkania. W składzie rady programowej znaleźli się dwaj pracownicy naszej uczelni: dr inż. **Jan Mizera** jako szef opolskiego PZIiTB oraz niżej podpisany, któremu powierzono „kącik audytora". W pierwszym wstępnym artykule pod tytułem „Czy warto oszczędzać" zasygnalizowałem problemy związane z zapotrzebowaniem na ciepło oraz kwestię znacznych opłat za ogrzewanie. Zwracam też uwagę na fakt, że już za 50 lat udział znanych obecnie klasycznych metod produkcji energii zmaleje do 40%.

Liczymy na pomoc pracowników uczelni w dyskusji nad modelem budownictwa i wszelkimi problemami, które się z tym wiążą. Niech „kącik audytora" będzie miejscem do prezentowania popularyzatorskich artykułów nt. oszczędzania energii. Tak też widzimy nasz udział w radzie programowej pisma. Wiem już o rozmowach, prowadzonych z prof. **J. Wyrwałem**, prof. **W. Anigaczem**, prof. **W. Skowrońskim**, dr. W. Grzeszczykiem, którzy – miejmy nadzieję – zgodzą się na współpracę.

dr hab. inż. Roman Ulbrich, prof. PO

Winieta nowego czasopisma ▼

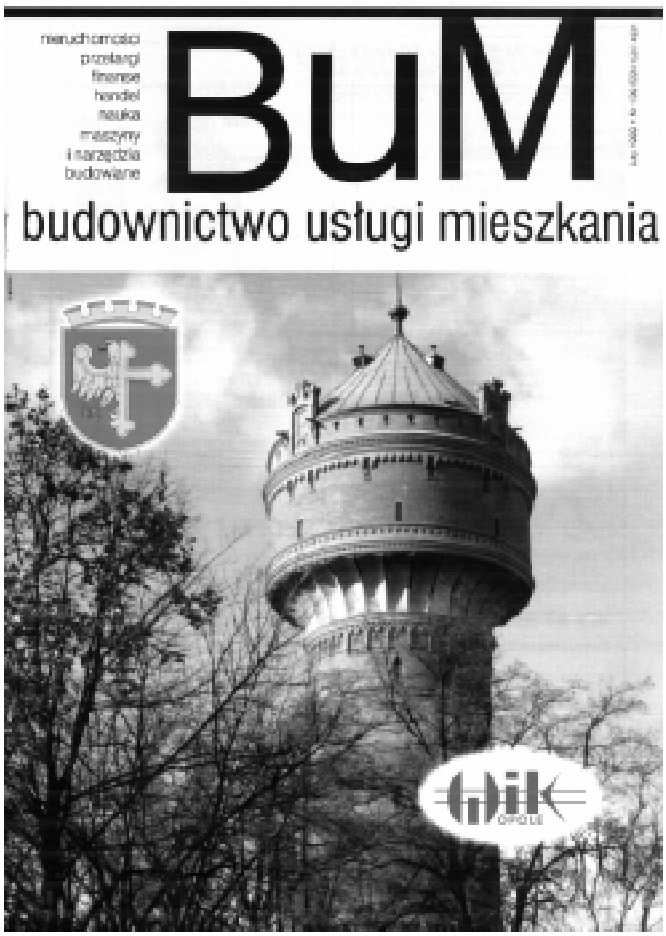

■ W światowym serwisie prasowym znalazła się informacja o:

- V międzynarodowych targach METAL'99, które odbędą się od 15 do 17 września br. w Kielcach. Prof. **J. S. Suchy** jest członkiem komitetu honorowego oraz przewodniczącym rady programowej ww. targów,
- grudniowej konferencji, przygotowywanej co roku przez Katedrę Materiałoznawstwa i Technologii Bezwiórowych nt. „Metod oceny struktury oraz własności materiałów i wyrobów".

■ Komitet Programowy Kongresu Dialog i Uniwersalizm zaprasza w dniach 20–26 września do Auditorium Maximum Uniwersytetu Warszawskiego na cykl sesji, których temat przewodni stanowi: Polska współtworząca Europę: polskość, europeizm, uniwersalizm. Szczegółowy program do wglądu w biurze rektora. Organizatorzy zapraszają naukowców do nadsyłania referatów, które zostaną opublikowane w piśmie Dialogue and Universalism bądź w „Bibliotece Dialogu".

■ Instytut Śląski, Uniwersytet Opolski oraz Konsulat Generalny Republiki Austrii w Krakowie w dniach 18–20 marca zorganizowały międzynarodową konferencję naukową „Śląsk za panowania Habsburgów". Pośród tematów, poruszanych w trakcie obrad znalazły się, m. in., rozważania o myśli politycznej i gospodarczej Habsburgów, o znaczeniu Śląska w kształtowaniu ich mocarstwa oraz o stosunkach wyznaniowych za czasów ich panowania.

md

SPORT

W dniach 8–9 stycznia odbyły się w Zakopanem Mistrzostwa Polski Szkół Wyższych w narciarstwie alpejskim. Politechnikę Opolską reprezentowali studenci WWFiF: **Wit Anigacz**, **Bartłomiej Chłodnicki**, **Marcin Dykta**, **Szymon Haniaczyk i Daniel Ząbek**. W klasyfikacji zespołowej udało im się zająć 9. miejsce. Opiekunem studentów był kierownik sekcji narciarskiej AZS mgr **Adam Dżygiel**.

20 lutego br. w Czechach, na stokach Pradziada, miały miejsce VI Otwarte Mistrzostwa Opola i Opolszczyzny w Narciarstwie Zjazdowym, które są eliminacją do amatorskich mistrzostw Polski w narciarstwie alpejskim. Startował w nich student I roku WWFiF **Wit Anigacz**. Uzyskany czas dał mu II miejsce w klasyfikacji generalnej, co pozwala na start w finale mistrzostw Polski. Gratulujemy!

5 Dni Xaverianum

26 XI - 3 XII 98

Powoli święto patronalne opolskiego Duszpasterstwa Akademickiego staje się tradycją – na przełomie listopada i grudnia ubiegłego roku świętowaliśmy piąte już "Dni Xaverianum". Po raz kolejny w murach naszego ośrodka ze świątecznym natężeniem zatętniło życie. Wzorem lat ubiegłych mogliśmy poszczycić się obecnością czołowych przedstawicieli polskiego świata kultury.

Na spotkaniu pracowników naukowych opolskich uczelni, które jest już stałym punktem programu "Dni Xaverianum", gościł w tym roku **Krzysztof Zanussi**, zaś gwiazdą "wieczoru finałowego" była **Edyta Geppert**.

Znakomici goście zawsze dodają prestiżu "Dniom Xaverianum" lecz to, czym cieszymy się najbardziej w czasie naszego święta, to dobrze znane już propozycje święta Xaverianum. Zorientowanym nie trzeba przypominać, jak smakuje "Przysmak Pani Basi" w kawiarence "U Jezuitów", jakie szaleństwa towarzyszą andrzejkowej sobotniej nocy i ile emocji i radości wzbudza "Nocne (wy)-śpiewanie" sobie gitary klasycznej.

Okazją do zanucenia kilku dobrze znanych przebojów był koncert grupy "Gang Marcela". Jak się okazało, studenci bardzo dobrze czują się w muzycznych klimatach lat osiemdziesiątych, a muzyka country wciąż porywa do tańca.

W Xaverianum śpiewać można także poza konkursem i nie jako "Gang" - tak właśnie zaprezentowały się nasze gwiazdy z zespołu "Xaverianum", koncertując w niedzielny wieczór w kawiarence "U Jezuitów".

Koncert "Xaverianum" to nowy punkt programu naszego święta - cieszymy się, że ciągle stać nas na nowe pomysły. Na tym jednak nie koniec. W tym roku eksplozja naszej inicjatywy przyjęła również postać wystawy (hall główny Uniwersytetu Opolskiego) pokazującej, że "życie nie tylko po to jest, by brać". Liczne fotografie, plakaty, materiały archiwalne udokumentowały naszą aktywność w środowisku akademickim Opola.

Fakt, że nasze święto nosi nazwę "Dni Xaverianum", nie przeszkodził nam w zagospodarowaniu długich jesiennych nocy. "Godzina duchów" nie odstraszyła największych "zapaleńców", którzy tłumnie (niemożliwe okazało się dokonanie precyzyjnego określenia liczby widzów) przybyli na "Nocne maratony filmowe".

Swoją ucztę w czasie "Dni Xaverianum" mieli też miłośnicy dziewiątej muzy - było w czym wybierać. "Teatr A" z Gliwic opowiedział historię jednego z proroków. Musical "Jonasz", obok problemów ludzkiej wolności, poruszył również kwestie Bożego miłosierdzia.

Odmienną formę wyrazu artystycznego zaproponował **Jerzy Kłosiński** (aktor teatru Grotowskiego z Wrocławia), który przy minimalnych środkach i rekwizytach, ale przy pewnym uczestnictwie widzów, przedstawił monodram o św. Franciszku z Asyżu.

Swoje "pięć minut" miała też studencka grupa teatralna działająca przy naszym Ośrodku. Pod kierunkiem opolskiego aktora **Macieja Orłowskiego** studenci z teatru "Epizod" przygotowali spektakl "Faustus" na podstawie tekstu Christophera Marlowe'a. Tyle dziewiąta muza - …

Fakt, że patronem naszego ośrodka jest św. Franciszek Xavery stał się pretekstem do prezentowania sylwetek innych wybitnych jezuitów. W tym roku mówiono o Jakubie Wujku - słynnym krakowskim jezuicie, który jako pierwszy przełożył Pismo Św. na język polski. Wujkowe tłumaczenie Biblii uznawane jest przez wielu za genialne, a ze względu na piękno szaty językowej bywa nazywane "biblią narodową Polaków".

Ukoronowaniem świątecznego tygodnia był "Wieczór finałowy" 3 grudnia, w uroczystość naszego Patrona, człowieka wielkich pragnień i płomiennego serca. Po raz drugi wręczyliśmy nagrody im. św. Franciszka Xaverego - "żar serca". Wyróżnieni zostali ci, którzy podobnie jak św. Franciszek, wkładają serce w to, co robią i z zapałem poświęcają się realizacji wielkich i świętych pragnień życiowych.

Odlaną z brązu statuetkę przedstawiająca ogarnięte płomieniami serce z odciśniętą na nim dłonią, otrzymali w tym roku:

- w kategorii młodzieży akademickiej - Chrześcijańskie Stowarzyszenie Akademickie;
- w kategorii instytucji i osób ze świata kultury – **Teresa Jarząbek**, prezes Opolskiego Oddziału Stowarzyszenia "Powrót z U";
- w kategorii pracowników naukowych - dr **Jan Krasicki**, filozof.

"V Dni Xaverianum" to już wspomnienie - ale jakie! Było coś niesamowitego, zarówno w przygotowaniu tego święta, jak również w samym jego przeżywaniu. Dla nas, organizatorów "Dni Xaverianum", nasze święto kojarzy się z ogromem pracy, ale również z ogromną radością, entuzjazmem, pasja – z czymś, co przeżywa się parę razy w życiu i pamięta zawsze!

Katarzyna Srokosz
studentka III roku filologii angielskiej

Dokończenie ze strony 19

nych oraz zakresami ich obowiązków i uprawnień. Skazanych dzieli się na grupy klasyfikacyjne oraz rozmieszcza wewnątrz zakładu karnego w sposób zapobiegający wzajemnej demoralizacji. Grupę klasyfikacyjną oraz rodzaj zakładu karnego ustala się w zależności od płci, wieku, poprzedniej karalności, wysokości orzeczonej kary i czasu pozostałego do jej odbycia, stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, stopnia demoralizacji i zagrożenia społecznego.

Nadzór nad karalnością i przebiegiem wykonywania kary pozbawienia wolności sprawuje sędzia penitencjarny.

Marian Ciepaj, prawnik, politolog,
prof. w Zakładzie Nauk Humanistycznych IZ

Od Redakcji: W I części „Nowej kodyfikacji karnej" na str. 33 wkradł się błąd. Odpowiedni akapit powinien brzmieć: Prawo postępowania w sprawach nieletnich (…), którzy popełnili czyn zagrożony karą przez obowiązującą ustawę lub którzy przejawiają oznaki demoralizacji (a nie demokracji – jak napisaliśmy!). Czytelników przepraszamy.

Zespół RISIN'FALL (o którym informowaliśmy w poprzednim numerze), uskrzydlony sukcesem, zajął się nagrywaniem kasety demo. Po przerwie "wymuszonej" sesją egzaminacyjną kapela w składzie: **Paweł Karaczewski**, **Marek Kubicki**, **Wit Anigacz**, **Adam Małożewski**, **Krzysztof Gibek** planuje serię koncertów. Najbliższy odbędzie się w klubie muzycznym ERROR (niedaleko stadionu). Zapraszamy!

Gitarzysta basowy Wit Anigacz zachęca publiczność do wspólnej zabawy ▼

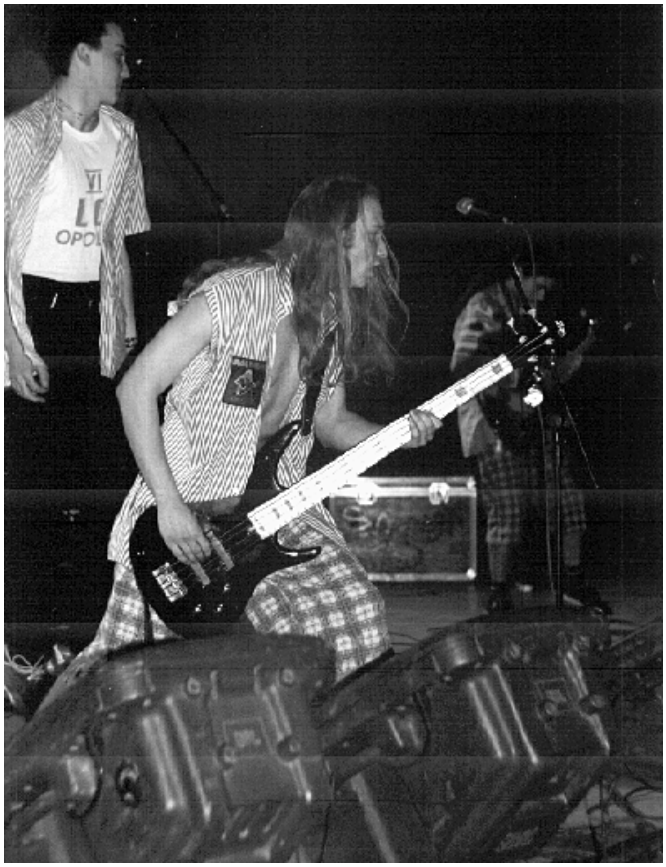

Głównym atutem zaspołu są zabawne teksty i sposób ich przekazywania ▼

Zdjęcia ze zbioru muzyków.

WIADOMOŚCI UCZELNIANE

5(76) luty-marzec 1999

Spis treści

Felieton osobny 3
Odlewnicy w parlamencie 3
Z prac Senatu 4
Z kalendarza rektora 5
Szczęśliwa trzynastka 6
Od Redakcji 7
Studiowanie według punktów 8
Zmiana formuły targów 8
Baza INSPEC w sieci Politechniki Opolskiej 9
Informacje pełnomocnika rektora ds. rozbudowy i infrastruktury 9
W pionie prorektora ds. nauki 10
Student Erasmusa 10
Z życia Koła Naukowego „eNeRDŻaJZeR" 11
Wieści z wydziałów 12
Rozważania 17
W środowisku akademickim 20

WIADOMOŚCI UCZELNIANE
Miesięcznik informacyjny Politechniki Opolskiej
Rok VIII, nr 5(76), luty–marzec 1999 r.

Redaguje zespół:
Elżbieta Ciechocińska – grafik
Małgorzata Kalinowska, Marianna Drzyzga – korekta
Współpracownicy wydziałowi:
Rafał Matwiejczuk (IZ),
Maria Mazur (WM),
Maria Trebel (WWFiF),
Andrzej Słodziński (WB),
Jolanta Ukarma (WEiA).
Marianna Drzyzga – redaktor naczelny
Stale współpracują:
Przemysław Burtny
Elżbieta Czaja
Janusz Fijak
Waldemar Szweda – skład i łamanie
Krystyna Duda – redakcja techniczna

Wydano w Oficynie Wydawniczej Politechniki Opolskiej
ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole.

Druk: Sekcja Poligrafii PO, ul. Ozimska 75, 45–342 Opole
Redakcja: ul. Mikołajczyka 5, 45–271 Opole, tel. 455 60 41, w. 127,
e–mail: maja@po.opole.pl.

Zamówienie: 15/99. Nakład 850 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania redakcyjnego nadesłanych tekstów.